

Ενημερωτικό δελτίο κρατικών ενισχύσεων - Τεύχος 2/2023

Σύνταξη: Ε. Μουαμελετζή, ΔΝ, Δικηγόρος, Διευθύντρια Ερευνών ΚΔΕΟΔ, Προϊσταμένη ΜοΚΕ
Επιμέλεια ύλης: Αικ. Δ. Σγουρίδου, Δικηγόρος, Στέλεχος ΜοΚΕ
Π. Πασχαλίδης, Δικηγόρος, Στέλεχος ΜοΚΕ

Υιοθέτηση Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023

Τροποποίηση του ΓΑΚ 651/2014 με σκοπό την πράσινη και ψηφιακή ανάπτυξη

Θέσπιση Κατευθυντήριων Γραμμών για το σχέδιο REPowerEU

Τροποποίηση Καθοδηγητικών Υποδειγμάτων Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας

Ανακοίνωση της Επιτροπής περί των επιτοκίων κρατικών ενισχύσεων

Πίνακας αποτελεσμάτων κρατικών ενισχύσεων 2022

Οι κρατικές ενισχύσεις που χορήγησε η Ελλάδα το 2021

Έγκριση ελληνικού καθεστώτος για την αγροτική οικονομία

Ελληνικό καθεστώς για την απασχόληση ανέργων βάσει ΓΑΚ

Ελληνικά καθεστώτα ψηφιακού μετασχηματισμού βάσει ΓΑΚ

Ελληνικό καθεστώς τοπικής ανάπτυξης στην Κρήτη βάσει ΓΑΚ

Ελληνικές ad hoc ενισχύσεις στο πλαίσιο του ELEUSIS 2023 βάσει ΓΑΚ

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηνιών:

- βάσει του ΓΑΚ 651/2014

- στον αγροτικό τομέα βάσει του Καν. 2022/2472

- στον τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας βάσει του Καν. 2022/2473

Παράταση ελληνικού καθεστώτος υπέρ αγροτών

Έγκριση τροποποιήσεων κυπριακού στεγαστικού καθεστώτος

Έγκριση γαλλικού καθεστώτος για τις ΜΜΕ λόγω του πολέμου στην Ουκρανία

Έγκριση γαλλικού καθεστώτος για ενεργοβόρες επιχειρήσεις

Έγκριση ιταλικού καθεστώτος για το ανανεώσιμο υδρογόνο

Έγκριση πολωνικού μέτρου για το ανανεώσιμο υδρογόνο

Έγκριση σλοβενικού ενεργειακού καθεστώτος

Έγκριση ουγγρικού ενεργειακού καθεστώτος

Έγκριση τροποποιήσεων ιβηρικού ενεργειακού καθεστώτος

Έγκριση ολλανδικού ενεργειακού καθεστώτος

Έγκριση τσεχικού καθεστώτος για την πράσινη τηλεθέρμανση

Έγκριση τροποποίησης ιταλικού καθεστώτος εγγυήσεων

Έγκριση αυστριακής ad hoc ενίσχυσης υπέρ ενεργειακού παρόχου

Έναρξη επίσημης διαδικασίας έρευνας για ρουμανικά μέτρα υπέρ της Blue Air

Επέκταση επίσημης διαδικασίας έρευνας για γερμανικό μέτρο

Πρόσφατη νομολογία ΔΕΕ και ΓεΔΕΕ για κρατικές ενισχύσεις

Υιοθέτηση Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023

Επιτροπή – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης 2022 – Τροποποίηση – Μετατροπή – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – πόλεμος στην Ουκρανία – πράσινη ανάπτυξη – απεξάρτηση από τον άνθρακα – Βιομηχανικό Σχέδιο για την Πράσινη Συμφωνία

Η Επιτροπή ενέκρινε Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης, το οποίο τροποποιεί εν μέρει και παρατείνει το Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης 2022. Το νέο Πλαίσιο αποσκοπεί στην επιτάχυνση των επενδύσεων και χρηματοδοτήσεων για την παραγωγή καθαρής τεχνολογίας στην Ευρώπη. Για τους σκοπούς αυτούς, οι συντάκτες του νέου Πλαισίου έλαβαν δεόντως υπ' όψιν τους τις βασικές αρχές της Ευρωπαϊκής Πρά-

σινης Συμφωνίας, καθώς και τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της διαβούλευσης. Το νέο Πλαίσιο εκτιμάται ότι θα διευκολύνει, παράλληλα, την υλοποίηση έργων που περιλαμβάνονται σε εθνικά σχέδια ανάκαμψης.

Στα βασικά του σημεία, το νέο Πλαίσιο προβλέπει:

1) Παράταση της δυνατότητας των κρατών μελών να στηρίξουν περαιτέρω τα μέτρα που απαιτούνται για τη μετάβαση προς μια βιομηχανία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών. Στο πλαίσιο αυτό, ευκολότερα θα θεωρούνται συμβατά με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, καθεστώτα που οδηγούν στην επιτάχυνση της ανάπτυξης και

της παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, που ενθαρρύνουν την αποθήκευση ενέργειας, και την απανθρακοποίηση των διαδικασιών βιομηχανικής παραγωγής. Το σύνολο των καθεστώτων αυτών μπορούν πλέον να θεσπιστούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

2) Τροποποίηση του πεδίου εφαρμογής περιβαλλοντικά φιλικών καθεστώτων και μέτρων, ώστε να διευκολύνονται ο σχεδιασμός και η αύξηση της αποδοτικότητας των καθεστώτων στήριξης των ΑΠΕ, αποθήκευσης ενέργειας και απανθρακοποίησης των διαδικασιών βιομηχανικής παραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας. Μεταξύ των κυριότερων τροποποιήσεων συγκαταλέγονται: α) η απλούστευση των όρων χορήγησης ενισχύσεων σε μικρά έργα και λιγότερο ώριμες τεχνολογίες, όπως το ανανεώσιμο υδρογόνο, με κατάργηση της υποχρέωσης διενέργειας διαγωνιστικής διαδικασίας, εφόσον το καθεστώς συνοδεύεται από ορισμένες διασφαλίσεις, β) επέκταση των δυνατοτήτων στήριξης για την ανάπτυξη όλων των τύπων ΑΠΕ και για την απεξάρτηση των διαδικασιών βιομηχανικής παραγωγής από τον άνθρακα, με ταυτόχρονη μετάβαση σε καύσιμα που παράγονται από υδρογόνο, και δ) πρόβλεψη για υψηλότερα ανώτατα όρια ενισχύσεων και απλούστευση των διαδικασιών και μεθόδων υπολογισμού τους.

3) Εισαγωγή νέων μέτρων, διάρκειας έως την 31η Δεκεμβρίου 2025, για την περαιτέρω ενίσχυση των επενδύσεων σε τομείς καίριας σημασίας για τη μετάβαση προς μια οικονομία μηδενικού ισοζυγίου περιβαλλοντικών εκπομπών. Τα μέτρα αυτά διευκολύνουν την επιχειρηματική στήριξη για την κατασκευή εξοπλισμού στρατηγικής σημασίας. Ενδεικτικά παραδείγματα μεγάλης σημασίας για την περιβαλλοντική μετάβαση είναι: οι ηλιακοί συλλέκτες, οι ανεμογεννήτριες, οι αντλίες θερμότητας, οι συσσωρευτές, οι ηλεκτρολυτικές κυψέλες και ο εξοπλισμός που απαιτείται για τη δέσμευση, χρήση και αποθήκευση διοξειδίου του

άνθρακα, και για την παραγωγή και ανακύκλωση των πρώτων υλών.

Τα κράτη μέλη, για την πραγμάτωση των παραπάνω σκοπών, έχουν, μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα σχεδιασμού απλών και αποτελεσματικών καθεστώτων ενισχύσεων, παρέχοντας στήριξη, έως ορισμένου ποσοστού, των επενδυτικών δαπανών, και έως συγκεκριμένα ονομαστικά ποσά, ανάλογα με τον τύπο πραγματοποίησης της επένδυσης και το μέγεθος του δικαιούχου. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και οι εταιρείες που βρίσκονται σε μειονεκτούσες περιοχές μπορούν να λάβουν υψηλότερη στήριξη, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι στόχοι συνοχής. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν ακόμη υψηλότερα ποσοστά των επενδυτικών δαπανών, εάν η ενίσχυση παρέχεται υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, δανείων ή εγγυήσεων. Όμως, πριν από τη χορήγηση των ενισχύσεων, οι εθνικές αρχές πρέπει να αξιολογούν τους κινδύνους μη πραγματοποίησης της παραγωγικής επένδυσης εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) και την πιθανότητα μετεγκατάστασης εντός της ενιαίας αγοράς.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν υψηλότερη στήριξη σε μεμονωμένες εταιρείες, όταν συντρέχει πραγματικός κίνδυνος οι σχετικές επενδύσεις να πραγματοποιηθούν τελικά εκτός ΕΟΧ. Σε αυτές τις περιπτώσεις, μπορούν να χορηγούν είτε το ποσό της στήριξης που θα λάμβανε ο δικαιούχος για μια ισοδύναμη επένδυση εκτός ΕΟΧ («ενίσχυση αντιστοίχισης»), είτε το ποσό που απαιτείται για να δοθεί κίνητρο πραγματοποίησης της επένδυσης εντός του ΕΟΧ («έλλειμα χρηματοδότησης»). Μεταξύ των δύο αυτών επιλογών, προκρίνεται εκείνη με το χαμηλότερο κόστος. Τα καθεστώτα αυτά συνοδεύονται από μια σειρά διασφαλίσεων. Πρώτον, μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για: α) επενδύσεις που πραγματοποιού-

νται σε ενισχυόμενες περιοχές, όπως ορίζονται στον εφαρμοστέο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων ή β) διασυνοριακές επενδύσεις που αφορούν έργα εκτεινόμενα σε τουλάχιστον τρία κράτη μέλη, όταν σημαντικό μέρος της συνολικής επένδυσης πραγματοποιείται σε τουλάχιστον δύο ενισχυόμενες περιοχές, εκ των οποίων η μία θεωρείται εξόχως απόκεντρη περιφέρεια ή περιφέρεια με κατά κεφαλήν ΑΕΠ κατώτερο ή ίσο με το 75 % του μέσου όρου της ΕΕ. Δεύτερον, ο δικαιούχος θα πρέπει να χρησιμοποιεί μόνον ορισμένου τύπου τεχνολογίες αιχμής. Τρίτον, η ενίσχυση δεν πρέπει να οδηγήσει σε μετεγκατάσταση επενδύσεων από ένα κράτος μέλος σε άλλο.

Το τμήμα του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης 2022 που συνδέεται περισσότερο με την κατάσταση άμεσης κρίσης, δηλαδή οι διατάξεις που αφορούν σε: ενίσχυση για την αντιστάθμιση των υψηλών τιμών της ενέργειας, περιορισμένα ποσά ενίσχυσης, στήριξη ρευστότητας υπό μορφή κρατικών εγγυήσεων και επιδοτούμενων δανείων, μέτρα για τη στήριξη της μείωσης της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, παραμένουν σε ισχύ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Υπό το πρίσμα της αρχής της ασφάλειας δικαίου, η Επιτροπή θα αξιολογήσει σε μεταγενέστερο στάδιο την ανάγκη παράτασης των ρυθμίσεων αυτών.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι την ίδια ημέρα ανακοινώθηκε και η τροποποίηση του ΓΑΚ 651/2014, με την ίδια φιλοσοφία διευκόλυνσης της πράσινης μετάβασης.

Το πλήρες κείμενο του νέου Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023 βρίσκεται αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/ukraine_en

Το σχετικό δελτίο τύπου βρίσκεται αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_1563

Τροποποίηση του ΓΑΚ 651/2014 με σκοπό την πράσινη και ψηφιακή ανάπτυξη

Επιτροπή – τροποποίηση Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014 – ευελιξία – απλούστευση διαδικασιών – επιτάχυνση καθεστώτων και μέτρων – πράσινη ανάπτυξη – ψηφιακή ανάπτυξη

Η Επιτροπή ενέκρινε στοχευμένες τροποποιήσεις του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (ΓΑΚ) 651/2014, με σκοπό την περαιτέρω διευκόλυνση, απλούστευση και επιτάχυνση της στήριξης για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση της ΕΕ. Με τις τροποποιήσεις αυτές παρέχεται στα κράτη μέλη αυξημένη ευελιξία ως προς τον σχεδιασμό και την εφαρμογή καθεστώτων και μέτρων σε τομείς κομβικής σημασίας για τη μετάβαση σε κατάσταση κλιματικής ουδετερότητας και σε βιομηχανία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών.

Με τις τροποποιήσεις, επιδιώκεται η επιτάχυνση των επενδύσεων και η αύξηση της χρηματοδότησης στους τομείς παραγωγής καθαρής τεχνολογίας στην Ευρώπη, όπως προβλέπει η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Την ίδια στιγμή, επιδιώκεται η αντιμετώπιση ορισμένων δυσμενών οικονομικών συνεπειών του πολέμου στην Ουκρανία και της πανδημίας του κορωνοϊού.

Οι βασικότερες τροποποιήσεις αφορούν σε:

1) Αύξηση και απλοποίηση των δυνατοτήτων ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τη μείωση εκπομπών άνθρακα, την πράσινη κινητικότητα και βιοποικιλότητα,

την παραγωγή και χρήση ανανεώσιμου υδρογόνου και τη βελτίωση των ενεργειακών αποδόσεων.

2) Διευκόλυνση της υλοποίησης έργων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, στα οποία συμμετέχουν δικαιούχοι από περισσότερα κράτη μέλη, και τα οποία αφορούν στην έρευνα και ανάπτυξη. Στις περιπτώσεις αυτές, αυξάνονται τόσο τα ποσά των επιτρεπόμενων ενισχύσεων, όσο και τα όρια κοινοποίησης στην Επιτροπή.

3) Αύξηση του ορίου κοινοποίησης μέτρων που αφορούν στην κατάρτιση και επιμόρφωση, στα 3.000.000 ευρώ.

4) Απαλλαγή κατά κατηγορία των ενισχύσεων που θεσπίζονται για τη ρύθμιση των τιμών ενέργειας, και ιδίως της ηλεκτρικής ενέργειας, του φυσικού αερίου και της θερμότητας που παράγεται μέσω αυτών.

5) Σημαντικές αυξήσεις των ορίων κοινοποίησης για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις και τις ενισχύσεις για την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία.

6) Αποσαφήνιση και επέκταση των δυνατοτήτων ενισχύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου για μικρές, μεσαίες και νεοφυείς επιχειρήσεις, καθώς και για τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα που στηρίζονται από το ταμείο InvestEU.

7) Παράταση του ΓΑΚ 651/2014 έως το τέλος του 2026, για λόγους ασφάλειας δικαίου και κανονιστικής σταθερότητας.

8) Αύξηση των κατωτάτων ορίων του ΓΑΚ 651/2014, ακόμα και πέρα από τομείς που αποτελούν αντικείμενο ειδικής επανεξέτασης.

9) Εναρμόνιση των διατάξεων του ΓΑΚ 651/2014 με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, τις Κατευθυντήριες Γραμμές για το κλίμα, την ενέργεια και το περιβάλλον, τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου, με το ευρωπαϊκό Πλαίσιο για την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία, καθώς και με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τα ευρωζωνικά δίκτυα.

Αναμένεται η επίσημη μετάφραση των τροποποιήσεων στις υπόλοιπες, πλην της αγγλικής, γλώσσες των κρατών μελών της ΕΕ, ώστε να δημοσιευθεί το τελικό κείμενο στην εφημερίδα της ΕΕ και να τεθεί σε ισχύ.

Το αγγλικό κείμενο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής βρίσκεται αναρτημένο στον ακόλουθο ιστότοπο:

https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2023-03/GBER_amendment_2023_EC_communication_0.pdf

Το επίσημο δελτίο Τύπου βρίσκεται αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1523

Θέσπιση Κατευθυντηρίων Γραμμών για το σχέδιο REPowerEU

Επιτροπή – θέσπιση Κατευθυντηρίων Γραμμών – REPowerEU – σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας – πόλεμος στην Ουκρανία – Κανονισμός 2021/241 – Κανονισμός 2023/345 – Σημαντικά Έρ-

γα Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος – ΣΕΚΕΕ

Λόγω της διαρκούς κρίσης που έχει δημιουργηθεί, συνεπεία της πανδημίας του κορωνοϊού και του

πολέμου στην Ουκρανία, η ΕΕ έχει λάβει μία σειρά μέτρων που αποσκοπούν στην ανάκαμψη και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό, τον Φεβρουάριο του

2023 τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό 2023/345, ο Κανονισμός 2021/241 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, με την προσθήκη σημαντικών κεφαλαίων για το σχέδιο REPowerEU. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει μία σειρά πρωτοβουλιών και δράσεων, με κύριους στόχους την εξοικονόμηση ενέργειας, την παραγωγή καθαρής ενέργειας και τη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού της ΕΕ. Έτσι, οι εν λόγω τροποποιήσεις αποσκοπούν στη βελτίωση της ενεργειακής ασφάλειας, τη μείωση της εξάρτησης της ΕΕ από τα ορυκτά καύσιμα και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.

Κατόπιν τούτου, η Επιτροπή εξέδωσε Ανακοίνωση με την οποία θεσπίζονται Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με τα σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στο πλαίσιο του σχεδίου REPowerEU (2023/C 80/01). Οι Κατευθυντήριες Γραμμές ενθαρρύνουν τα κράτη μέλη να τροποποιήσουν τα ενοποιημένα εθνικά Σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σύμφωνα με την τροποποιημένη έκδοσή του Κανονισμού 2021/241, η οποία αντικατοπτρίζει πέραν της αρχικής λογικής του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, και τις αλλαγές που συντελέστηκαν κατά τη φάση αξιολόγησής του, καθώς και το περιεχόμενο των εκτελεστικών αποφάσεων του Συμβουλίου.

Οι Κατευθυντήριες Γραμμές περιλαμβάνουν υποδείγματα προς τα κράτη μέλη αναφορικά με την τροποποίηση των υφιστάμενων εθνικών τους σχεδίων. Ρητώς επισημαίνεται ότι οποιαδήποτε τροποποίηση πρέπει πρώτα να κοινοποιηθεί στην Επιτροπή για νέα αξιολόγηση. Η Επιτροπή θα υποβάλει πρόταση στο Συμβούλιο για την έκδοση εκτελεστικής απόφασης με την οποία θα εγκρίνεται το σχέδιο. Κατόπιν, ακολουθεί, κατά περίπτωση, η υπογραφή νέας ή τροποποιημένης χρηματοδοτικής

και/ή δανειακής σύμβασης μεταξύ της Επιτροπής και του οικείου κράτους μέλους και, πριν από οποιαδήποτε πληρωμή, η υπογραφή των επιχειρησιακών ρυθμίσεων. Πριν από την υποβολή τροποποιημένων εθνικών Σχεδίων Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τα κράτη μέλη καλούνται να συμμετάσχουν πρώτα σε άτυπο διάλογο με τις υπηρεσίες της Επιτροπής προς αποφυγή περιπτώσεων σφαλμάτων.

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται θερμά να υποβάλουν τα τροποποιημένα εθνικά Σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έως την 30ή Απριλίου 2023, πριν από τη νόμιμη προθεσμία της 31ης Αυγούστου 2023 για την υποβολή των τροποποιημένων σχεδίων με αίτημα την χορήγηση δανείου, ενώ σε κάθε περίπτωση τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποβάλουν τα αναθεωρημένα σχέδια μετά τον Αύγουστο του 2023. Καθυστερημένη υποβολή ενέχει τον κίνδυνο απώλειας του 30% της επιχορήγησης και της πρόσβασης σε δάνεια.

Οι Κατευθυντήριες Γραμμές σημειώνουν ότι, μετά την τροποποίηση του Κανονισμού 2021/241, εισήχθησαν σε αυτόν νέες κατηγορίες μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για τη χρηματοδότηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που περιλαμβάνονται στα Κεφάλαια του Κανονισμού για το REPowerEU σχετικά με τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (άρθρο 21γ' (1) του Κανονισμού 2021/241, όπως ισχύει). Εξαίρεση από τη χρηματοδότηση αυτή αποτελούν τα μέτρα που υπόκεινται στην παρέκκλιση από την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Για την πρόσβαση σε αυτή τη νέα μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη, απαιτούνται πρόσθετα ορόσημα και στόχοι, που πρέπει να ενσωματωθούν στο χρονοδιάγραμμα δόσεων που προβλέπονται σε κάθε εκτελεστική απόφαση του Συμ-

βουλίου. Διευκρινίζεται ότι δεν θα γίνεται καμία διάκριση μεταξύ των πηγών χρηματοδότησης για το 'προφίλ' εκταμίευσης.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ρητώς ότι οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων τυγχάνουν πλήρως εφαρμοστέοι στις πρόσθετες ή αναθεωρημένες μεταρρυθμίσεις κι επενδύσεις. Αποτελεί ευθύνη κάθε κράτους μέλους να διασφαλίζει ότι οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις, και ιδίως με την αναλογικότητα, καθώς και ότι τηρούν τους ισχύοντες διαδικαστικούς κανόνες.

Οι Κατευθυντήριες Γραμμές επισημαίνουν ότι η διαδικασία αξιολόγησης των επενδύσεων που σχετίζονται με Σημαντικά Έργα Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος (ΣΕΚΕΕ) θα εξορθολογιστεί και θα απλουστευθεί περαιτέρω, με σκοπό τη διάσφαλιση της έγκαιρης υλοποίησής των έργων, έως την 31η Αυγούστου 2026.

Αναφορικά με τις ενισχύσεις για τη μείωση των καθημερινών δαπανών επιχειρήσεων, τονίζεται ότι είναι επιτρεπτές μόνο σε περιορισμένες περιπτώσεις και υπό αυστηρούς όρους.

Το πλήρες κείμενο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας στο πλαίσιο του σχεδίου REPowerEU» (2023/C 80/01) είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023XC0303\(01\)&from=EL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023XC0303(01)&from=EL)

Τροποποίηση Καθοδηγητικών Υποδειγμάτων Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας

Επιτροπή – επικαιροποιημένα Καθοδηγητικά Υποδείγματα – Guiding Templates – σχεδιασμός καθεστώτων και μέτρων – σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – πράσινη μετάβαση – απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα – Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – NextGenerationEU – Κατευθυντήριες Γραμμές του 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια 2022 – Πλαίσιο του 2022 για την Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – ΓΑΚ 651/2014

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) είναι το βασικό μέσο του σχεδίου ανάκαμψης NextGenerationEU. Με προϋπολογισμό ύψους 800 δισεκατομμυρίων ευρώ, υποστηρίζει τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και τη χρηματοδότηση διασυνοριακών και εθνικών υποδομών, καθώς και ενεργειακών έργων και μεταρρυθμίσεων, για τον μετριασμό των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού. Την ίδια στιγμή, επιδιώκει την επιτάχυνση της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, καθώς και την ενίσχυση της συνολικής ανθεκτικότητας της ΕΕ.

Ήδη από τον Δεκέμβριο του 2020, η Επιτροπή είχε δημοσιεύσει Καθοδηγητικά Υποδείγματα (Guiding Templates), ώστε να βοηθήσει τα κράτη μέλη στον σχεδιασμό καθεστώτων και μέτρων κρατικών ενισχύσεων, στο πλαίσιο των εθνικών τους σχεδίων Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Εντός των σχεδίων αυτών, περιλαμβάνονται διάφορα είδη επενδυτικών έργων, τα οποία η Επιτροπή έχει συμπεριλάβει στην Ανακοίνωση του 2020 για την Ετήσια στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2021, και συγκεκριμένα στο κεφάλαιο των «εμβληματικών πρωτοβουλιών» της ΕΕ.

Με σκοπό την υποστήριξη των κρατών μελών στις τροποποιήσεις των εθνικών τους Σχεδίων Ανά-

καμψης και Ανθεκτικότητας, στο πλαίσιο του REPowerEU, η Επιτροπή προέβη σε στοχευμένες επικαιροποιήσεις των σημαντικότερων Καθοδηγητικών Υποδειγμάτων για τον σχεδιασμό νέων καθεστώτων και μέτρων εντός των κεφαλαίων για το REPowerEU.

Οι τροποποιήσεις επιδιώκουν, παράλληλα, την προσαρμογή των Καθοδηγητικών Υποδειγμάτων: α) στις νέες Κατευθυντήριες Γραμμές του 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια, β) στο νέο Πλαίσιο του 2022 για την Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία, γ) στο νέο Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 και δ) στον τροποποιημένο ΓΑΚ 2023.

Σημειώνεται ότι ήδη από τον Φεβρουάριο του 2023, είχε τροποποιηθεί ο Κανονισμός 2021/241 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, ώστε να ενσωματωθούν στα υφιστάμενα Σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας των κρατών μελών ειδικά κεφάλαια που αφορούν το REPowerEU.

Οι τροποποιήσεις της Επιτροπής αφορούν τις εξής εμβληματικές πρωτοβουλίες και τα αντίστοιχα Καθοδηγητικά Υποδείγματα:

Στην εμβληματική πρωτοβουλία «Ενίσχυση της ενέργειας (Power up)», τροποποιήθηκαν τα υποδείγματα που αφορούν: α) τις υποδομές ενέργειας και υδρογόνου, β) την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής υδρογόνου από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και επενδυτικών ενισχύσεων / ενισχύσεων λειτουργίας για τη μείωση και την εξάλειψη των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης και γ) τις υποδομές παραγωγής και διανομής τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης.

Στην εμβληματική πρωτοβουλία

«Ανακαίνιση (Renovate)», τροποποιήθηκαν τα υποδείγματα που αφορούν: α) τις υποδομές παραγωγής και διανομής τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης και β) την ενεργειακή απόδοση των κτηρίων.

Στην εμβληματική πρωτοβουλία «Επαναφόρτιση και ανεφοδιασμός (Recharge and refuel)», τροποποιήθηκαν τα υποδείγματα που αφορούν: α) τους ηλεκτρικούς σταθμούς επαναφόρτισης και τους σταθμούς υδρογόνου για οδικά οχήματα, β) την απόκτηση οδικών οχημάτων μηδενικών και χαμηλών εκπομπών και γ) άλλους τρόπους μεταφοράς χαμηλών εκπομπών.

Στην εμβληματική πρωτοβουλία «Επέκταση (Scale up)», τροποποιήθηκαν τα υποδείγματα που αφορούν: α) τους καινοτόμους επεξεργαστές και τις καινοτόμες τεχνολογίες ημιαγωγών και β) τις ικανότητες υπολογιστικού νέφους.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ταχεία εφαρμογή των μέτρων του REPowerEU, η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να υποβάλουν τα τροποποιημένα Σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας τους το αργότερο έως την 30ή Απριλίου 2023.

Τα κείμενα των τροποποιημένων Καθοδηγητικών Υποδειγμάτων στην αγγλική γλώσσα βρίσκονται διαθέσιμα στον παρακάτω σύνδεσμο: https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/legislation/rf-guiding-templates_el

Το σχετικό δελτίο Τύπου της Επιτροπής βρίσκεται αναρτημένο στον παρακάτω σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_2090

Ανακοίνωση της Επιτροπής περί των επιτοκίων κρατικών ενισχύσεων

Επιτροπή – επιτόκια ανάκτησης – επιτόκια αναφοράς/προεξόφλησης – Ελλάδα – Κύπρος – Ανακοίνωση της Επιτροπής του 2008 σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης

Η Επιτροπή ανακοίνωσε τα βασικά επιτόκια που υπολογίζονται

σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής του 2008 σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης.

Τα επιτόκια, τόσο για την Ελλάδα, όσο και για την Κύπρο ορίζονται σε 2,56% για τον Ιανουάριο, 2,56% για το Φεβρουάριο, 3,06%

για το Μάρτιο και 3,06% για τον Απρίλιο.

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023XC0314\(01\)&qid=1679399250651&from=EL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023XC0314(01)&qid=1679399250651&from=EL)

Πίνακας αποτελεσμάτων κρατικών ενισχύσεων 2022

Επιτροπή – ετήσιος πίνακας αποτελεσμάτων 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις – κρατικές ενισχύσεις 2021 – επισκόπηση δαπανών

Η Επιτροπή δημοσίευσε τον ετήσιο πίνακα αποτελεσμάτων του 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις, ο οποίος περιέχει αναλυτική επισκόπηση των δαπανών της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν εντός του 2021, με βάση τις εκθέσεις που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη. Η έκθεση κάνει λόγο για τη διατήρηση υψηλών επιπέδων κρατικών δαπανών, γεγονός που αναδεικνύει τη σημασία των ενωσιακών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Η ολοένα και αυξανόμενη παρέμβαση του κράτους στην οικονομία καθιστά σαφή την ανάγκη για την εξεύρεση δίκαιης ισορροπίας μεταξύ αφενός της μέριμνας για να ανασχεθούν οι οικονομικές επιπτώσεις που δημιούργησε η πανδημία του κορωνοϊού και αφετέρου της επιταγής να διατηρηθεί ο επί ίσοις όροις ανταγωνισμός στην ενιαία αγορά.

Ο πίνακας αποτελεσμάτων καταδεικνύει ιδίως τα εξής κρίσιμα στοιχεία:

1. Τα κράτη μέλη της ΕΕ δαπάνησαν εντός του 2021 περί τα 334.540.000.000 ευρώ σε καθεστώς και μέτρα κρατικών ενισχύσεων, για όλους τους τομείς της οικονομίας, με εξαίρεση τους σιδηροδρόμους και τις Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ) που υπολογίζονται από

ξεχωριστούς δείκτες. Περί το 57% του ως άνω ποσού, ήτοι περί τα 190.650.000.000 ευρώ, αφορούσαν κρατικές ενισχύσεις συνδεδεμένες με τις επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού.

2. Συγκριτικά με το 2020, κατά το οποίο είχε επέλθει ραγδαία αύξηση των κρατικών ενισχύσεων στην Ευρώπη, παρατηρήθηκε εντός του 2021 ακόμα μεγαλύτερη αύξηση των δαπανών για κρατικές ενισχύσεις, σε απόλυτες τιμές. Η κατάσταση αυτή οφείλεται, όπως και για το 2020, ιδίως στην ανάγκη αντιμετώπισης των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού. Προς τούτο, τα ποσά που συνδέονταν με την πανδημία αυξήθηκαν κατά ποσοστό 4,72% εντός του 2021. Αντιθέτως, μειωμένες κατά ποσοστό 1,66% ήταν οι δαπάνες που αφορούσαν άλλους στόχους, καθώς δαπανήθηκαν εντός του 2021 περί τα 143.890.000.000 ευρώ, συγκριτικά με τα 146.320.000.000 ευρώ που δαπανήθηκαν το 2020.

3. Σε σχετικές τιμές, οι συνολικές δαπάνες για τις κρατικές ενισχύσεις παρουσιάζουν μείωση για πρώτη φορά την τελευταία δεκαετία. Παρά την αύξηση των κρατικών ενισχύσεων που συνδέονται με την πανδημία του κορωνοϊού, η μείωση των κρατικών ενισχύσεων που αφορούν άλλους στόχους, σε συνδυασμό με την αύξηση του ΑΕΠ και την άνοδο του πληθωρισμού είχαν ως αποτέλεσμα οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγή-

θηκαν κατά το 2021 να είναι οριακά μειωμένες σε σχέση με το 2020.

4. Τα κράτη μέλη με το υψηλότερο ποσοστό δαπανών για κρατικές ενισχύσεις που συνδέονται με τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού, συγκριτικά με το ΑΕΠ τους, είναι η Μάλτα και η Ελλάδα, ενώ ακολουθούν η Αυστρία, η Σλοβενία, η Λετονία και η Σλοβακία. Στον αντίποδα, η Σουηδία και το Βέλγιο καταγράφουν τα χαμηλότερα ποσοστά, ακολουθούμενα από την Εσθονία, την Ιρλανδία και τη Φινλανδία.

5. Ως προς την αναλογία μεταξύν των ενισχύσεων που αφορούν την πανδημία του κορωνοϊού και των ενισχύσεων για άλλους στόχους, η Ελλάδα, η Αυστρία, η Σλοβακία και η Κύπρος δαπανούν τα περισσότερα κεφάλαια σε κρατικές ενισχύσεις που συνδέονται με τις επιπτώσεις της πανδημίας, ενώ ακολουθούν η Βουλγαρία, η Ιταλία και η Σλοβενία. Αντιθέτως, το Βέλγιο και η Σουηδία καταγράφουν το χαμηλότερο ποσοστό σε δαπάνες που αφορούν την πανδημία, ακολουθούμενες από τη Γερμανία, την Τσεχία και τη Δανία.

6. Σε ονομαστικές τιμές, η Γερμανία έχει δαπανήσει τα περισσότερα κεφάλαια σε κρατικές ενισχύσεις εντός του 2021, ενώ ακολουθούν η Γαλλία, η Ιταλία, η Ισπανία, η Ολλανδία και η Πολωνία. Στον αντίποδα, τα λιγότερα κεφάλαια έχει δαπανήσει η Εσθονία. Η ίδια

εικόνα αποτυπώνεται, εν πολλοίς, και για τις ονομαστικές τιμές που αφορούν τα μέτρα που συνδέονται με τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού.

7. Το 58% των συνολικών δαπανών του 2021 αποτελούσαν άμεσες επιχορηγήσεις και έναν συνδυασμό άμεσων επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων επιτοκίου. Το 14% αφορούσε εν γένει φορολογικά πλεονεκτήματα, το 8% εγγυήσεις και μόλις το 3% διάφορες κατηγορίες δανείων, επιστρεπτές προκαταβολές, επιδοτήσεις δανείων κ.ά. Το υπόλοιπο 20% αποτυπώνει άλλες κατηγορίες εθνικών μέτρων, όπως διαγραφές χρεών, με-τρα επιμερισμού του κινδύνου κ.ά. Ωστόσο, η Ελλάδα αποτελεί τη χώρα με το χαμηλότερο ποσοστό άμεσων επιχορηγήσεων και μίξης άμεσων επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων επιτοκίου, καταγράφοντας ποσοστό μόλις 34%, ενώ αντίθετως στην κορυφή της εν λόγω

κατηγορίας βρίσκεται η Κύπρος που καταγράφει ποσοστό άνω του 95%.

8. Με δεδομένη την πανδημία του κορωνοϊού, τα κράτη μέλη επικαλέστηκαν την ανάγκη αποκατάστασης σοβαρής διαταραχής στις οικονομίες τους κατά ποσοστό 57% των συνολικών κρατικών ενισχύσεων που χορήγησαν. Η Ελλάδα έρχεται πρώτη στην εν λόγω κατηγορία, με ποσοστό 83%, ενώ ακολουθούν η Αυστρία (82%), η Σλοβακία (81%), η Κύπρος (80%), η Βουλγαρία (78%), η Ιταλία (75%), η Σλοβενία (70%), η Λετονία (68%), η Γαλλία (67%), το Λουξεμβούργο (67%), η Ρουμανία, η Πορτογαλία (62%), και η Ισπανία (61%).

9. Οι δαπάνες για στόχους που συνδέονται με την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας ανέρχονται σε ποσοστό 21% σε επίπεδο ΕΕ. Στην

κορυφή της εν λόγω κατηγορίας βρίσκονται: η Σουηδία (40%), η Φινλανδία (39%), η Εσθονία (34%) και το Βέλγιο (31%).

10. Οι δαπάνες για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία ανήλθαν στο 5,6% σε επίπεδο ΕΕ, με κορυφαίες χώρες στην εν λόγω κατηγορία να είναι το Βέλγιο (22%) και η Γερμανία (9%).

11. Οι δαπάνες για την περιφερειακή ανάπτυξη αντιπροσωπεύουν το 4,3% των συνολικών δαπανών σε επίπεδο ΕΕ, με κορυφαίες χώρες στην κατηγορία αυτή να είναι η Πορτογαλία (18%), η Μάλτα (17%), η Ουγγαρία (14%), η Ιταλία (7%) και η Σλοβακία (5%).

Ο πίνακας αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμος στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2023-04/state_aid_scoreboard_note_2022_0.pdf

Οι κρατικές ενισχύσεις που χορήγησε η Ελλάδα το 2021

Ελλάδα - επισκόπηση κρατικών ενισχύσεων 2021 - πίνακας αποτελεσμάτων 2022 - άμεσες επιχορηγήσεις - δάνεια - επιστρεπτές προκαταβολές - φορολογικά πλεονεκτήματα - πανδημία του κορωνοϊού - ΓΑΚ 651/2014 - απαλλακτικός Κανονισμός 702/2014 - απαλλακτικός Κανονισμός 1388/2014 - Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης λόγω κορωνοϊού

Ο πίνακας αποτελεσμάτων 2022 αναφέρει ότι η Ελλάδα χορήγησε 235 μέτρα κρατικής ενίσχυσης εντός του 2021. Το 66,4% των εν λόγω μέτρων χορηγήθηκαν με βάση τον ΓΑΚ 651/2014, 11,5% με βάση τον απαλλακτικό Κανονισμό 702/2014 για τη γεωργία και το 4,2% με βάση τον απαλλακτικό Κανονισμό 1388/2014 για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, ενώ το 17,9% κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή προς έγκριση.

Η κατανομή των κρατικών ενισχύσεων έχει ως εξής: αντιμετώπιση

σοβαρής διαταραχής της οικονομίας 83,3%, προστασία του περιβάλλοντος και εξοικονόμηση ενέργειας 9,1%, περιφερειακή ανάπτυξη 2,7%, ενίσχυση μικρομεσαίων επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαίων κινδύνου 2,3% και άλλοι στόχοι 2,6%.

Το 20,9% των ενισχύσεων συγχρηματοδοτήθηκε από ενωσιακά κονδύλια, τα οποία είχαν ως κύρια αντικείμενα: την αντιμετώπιση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας (78,4%), την ενίσχυση μικρομεσαίων επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαίων κινδύνου (11,2%) και την περιφερειακή ανάπτυξη (4,6%).

Από τα μέτρα που θεσπίστηκαν με βάση τον ΓΑΚ, οι κύριες κατηγορίες ενισχύσεων ήταν οι εξής: ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου 30,2%, περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις 18,9%, άλλου είδους περιφερειακές ενισχύσεις 16,6%,

επενδυτικές ενισχύσεις για ερευνητικές υποδομές 9,9%.

Στο σύνολο των μέτρων, η Ελλάδα υιοθέτησε κατά βάση πολιτική δανεισμού, χορηγώντας διάφορες κατηγορίες δανείων, επιστρεπτέων προκαταβολών και επιδοτήσεων επιτοκίου κατά ποσοστό περί το 45,9%, ενώ οι άμεσες επιχορηγήσεις ανήλθαν σε ποσοστό περί το 30,6% και τα φορολογικά πλεονεκτήματα περί το 8,9%.

Ο πίνακας αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμος στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2023-04/state_aid_scoreboard_note_2022_0.pdf

Έγκριση ελληνικού καθεστώτος για την αγροτική οικονομία – SA.106710

Ελλάδα – έγκριση καθεστώτος – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – παραγωγή μήλων και κάστανων – άμεσες επιχορηγήσεις – αύξηση κόστους ενέργειας

Η Ελλάδα κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς με την ονομασία «Επιδοτήσεις στον αγροτικό τομέα και ειδικότερα στους κλάδους των μήλων και των κάστανων πανελλαδικά».

Το καθεστώς, προϋπολογισμού 25.000.000 ευρώ, θα έχει τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων προς τους παραγωγούς μήλων και κάστανων, ώστε να καλύψει μέρος των πρόσθετων παραγωγικών τους δαπανών που οφείλονται στις αυξήσεις των τιμών ενέργειας, λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, καθώς και των αυξήσεων

του κόστους αποθήκευσης και μεταφοράς, σε μία συγκυρία όπου οι τιμές αγοράς των μήλων και των κάστανων είναι διεθνώς μειωμένες.

Η καταβαλλόμενη ενίσχυση υπολογίζεται σε α) 150 ευρώ ανά στρέμμα για τους παραγωγούς κάστανων και β) 250 ευρώ ανά στρέμμα για τους παραγωγούς μήλων, με ανώτατο όριο τις 250.000 ευρώ ανά δικαιούχο.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το ελληνικό καθεστώς είναι σύμφωνο με το Κεφάλαιο 2.1. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα οι επιδοτήσεις, α) δεν υπερβαίνουν τις 250.000 ευρώ ανά δικαιούχο και β) θα χορηγηθούν έως την 31η Δεκεμβρίου 2023. Περαιτέρω, το καθεστώς κρίθηκε αναγκαίο, κα-

τάλληλο και αναλογικό για την άρση σοβαρής διαταραχής της ελληνικής οικονομίας που προκαλείται από τις επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία.

Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή ενέκρινε το ελληνικό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.106710 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202315/SA_106710_306B5087-0000-C9D6-8A49-CF5618377643_22_1.pdf

Ελληνικό καθεστώς για την απασχόληση ανέργων βάσει ΓΑΚ – SA.106576

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – απασχόληση ανέργων

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 32 του ΓΑΚ 651/2014, καθεστώς επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση ανέργων.

Το καθεστώς αφορά στην απασχόληση 3.000 ανέργων ηλικίας 56 ετών και άνω, που συμμετεί-

χαν σε προηγούμενο πρόγραμμα επιχορήγησης, βάσει του οποίου είχαν απασχοληθεί μακροχρόνια άνεργοι, ηλικίας 55-67 ετών και το οποίο ολοκληρώθηκε. Το νέο καθεστώς έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2025 και ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 6.438.750 ευρώ. Απευθύνεται σε κάθε ενδιαφερόμενη επιχείρηση και σε όλους τους κλά-

δους της οικονομίας, με μέγιστη ένταση της ενίσχυσης το 50% του συνολικού κόστους απασχόλησης.

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202309/SA_106576_A0DF9C86-0400-CF58-A1AE-0CD6F169A706_8_1.pdf

Ελληνικά καθεστώτα ψηφιακού μετασχηματισμού βάσει ΓΑΚ

Ελλάδα – καθεστώτα – ΓΑΚ 651/2014 – ψηφιακός μετασχηματισμός – μικρομεσαίες επιχειρήσεις – SA.106790 – SA.106791 – SA.107209

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει των άρθρων 14, 17, 18, 19 και 41 του ΓΑΚ 651/2014, τρία καθεστώτα ψηφιακού μετασχηματισμού μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το πρώτο καθεστώς (SA.106790) έχει ως αντικείμενο την αναβάθμιση των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων με τεχνολογίες αιχμής ή εξελιγμένα ψηφιακά συστήματα, καθώς και την κάλυψη επιμέρους αναγκών τους σε τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών. Το καθεστώς αφορά μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όλων των οικονομικών κλάδων και θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμ-

βρίου 2023. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 60.000.000 ευρώ και πρόκειται να καλύψει το 50% των επιλέξιμων δαπανών για όλες τις κατηγορίες ενισχύσεων.

Το δεύτερο καθεστώς (SA.106791) έχει ως αντικείμενο την αναβάθμιση των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, μέσω της αξιοποίησης προηγ-

μένων συστημάτων και τεχνολογιών, με τα οποία μπορούν να βελτιώσουν τη θέση τους στις διεθνείς αγορές, να ενισχύσουν τη λειτουργική ευελιξία, να βελτιώσουν την παραγωγική διαδικασία, αλλά και να αναβαθμίσουν την ανταγωνιστικότητά τους. Το καθεστώς αφορά πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όλων των οικονομικών κλάδων και θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2023. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 150.000.000 ευρώ και πρόκειται να καλύψει: α) το 50% των επιλέξιμων δαπανών για περιφερειακές/επενδυτικές ενισχύσεις, β) το 20% των επιλέξιμων δαπανών για επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ, και γ) το 50% των επιλέξιμων δαπανών για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ.

Το τρίτο καθεστώς (SA.107209) έχει ως αντικείμενο τον πράσινο μετασχηματισμό των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Στόχος του καθεστώτος είναι η αξιοποίηση και ανάπτυξη σύγχρονων τεχνολογιών για την αναβάθμιση

των προϊόντων και υπηρεσιών μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, πριμοδοτώντας ενέργειες που αξιοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες, υποδομές και βέλτιστες πρακτικές σε θέματα ενεργειακής αναβάθμισης και κυκλικής οικονομίας. Οι επιλέξιμες δαπάνες του καθεστώτος μπορεί να αφορούν την αναβάθμιση κτιρίων, εγκαταστάσεων και περιβαλλόντων χώρων, μηχανήματων κι εξοπλισμών, πιστοποίησης προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών, υπηρεσιών σχεδιασμού συσκευασίας/ετικέτας/branding, την προβολή και εξωστρέφεια, τη συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις, τις τεχνικές μελέτες και συμβουλευτικές υπηρεσίες, τα μεταφορικά μέσα, το μισθολογικό κόστος νέων εργαζομένων, καθώς και έμμεσες δαπάνες. Το καθεστώς αφορά πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις επιλεγμένων οικονομικών κλάδων και θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 37.500.000 ευρώ και πρόκειται να καλύψει: α) το 50% των επιλέξιμων δαπανών για περιφε-

ρειακές/επενδυτικές ενισχύσεις, β) το 50% των επιλέξιμων δαπανών για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜΜΕ, γ) το 50% των επιλέξιμων δαπανών για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις, και δ) το 30% των επιλέξιμων δαπανών για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202312/SA_106790_50E00387-0000-CDEF-9287-F91FD42F51F6_9_1.pdf

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202312/SA_106791_F0180487-0800-CAAA-ABD1-3D320ED12B7F_9_1.pdf

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202316/SA_107209_B0959E87-0400-CE30-B234-61286146096E_9_1.pdf

Ελληνικό καθεστώς τοπικής ανάπτυξης στην Κρήτη βάσει ΓΑΚ – SA.107205

Ελλάδα – καθεστώς – ΓΑΚ 651/2014 – τοπική ανάπτυξη – Π.Ε. Ηρακλείου – Π.Ε. Ρεθύμνου – Κρήτη

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει άρθρου 14 του ΓΑΚ 651/2014, καθεστώς για την ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης στις Π.Ε. Ηρακλείου και Ρεθύμνου. Το καθεστώς έχει ως αντικείμενό του την ενίσχυση του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα της τοπικής οικονομίας, στο πλαίσιο επίτευξης των στόχων της κάθε τοπικής στρατηγικής (ΤΑΠΤοΚ, LEADER/CLLD). Ενδεικτικά ενισχύονται παρεμβάσεις με στόχο την προώθηση της συνεργασίας και δικτύωσης, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα, την ενθάρρυνση του-

ριστικών δραστηριοτήτων, τη δημιουργία και εκσυγχρονισμό μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Το καθεστώς είναι ανοιχτό σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις συγκεκριμένων οικονομικών κλάδων του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα της οικονομίας και οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν ιδίως: αγορά, κατασκευή ή βελτίωση ακινήτου, διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, αγορά καινούργιων οχημάτων, δαπάνες εξοπλισμού, γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις εγκαταστάσεις για τον εξοπλισμό της μονάδας, δαπάνες απόκτησης ή ανάπτυξης λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, κλπ, δαπάνες προβολής, δα-

πάνες σύνδεσης με Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ), αμοιβές προσωπικού, για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης κ.ά.

Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2023. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 400.000 ευρώ. Το καθεστώς θα έχει τη μορφή άμεσης ενίσχυσης, η οποία θα καλύπτει το 50% των επιλέξιμων δαπανών, με πριμοδότηση 20% για Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις.

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202316/SA_107205_005E9E87-0500-CB5B-ACB3-403856F803EE_12_1.pdf

Ελληνική ad hoc ενίσχυση σε καλλιτεχνικά έργα του ELEUSIS 2023 βάσει ΓΑΚ – SA.106778

Ελλάδα – ad hoc ενίσχυση – καλλιτεχνικά έργα – ELEUSIS 2023 – ΓΑΚ 651/2014 – Πολιτική Πρωτεύουσα της Ευρώπης – Ελευσίνα

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 53 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014, ad hoc ενίσχυση για τη στήριξη των καλλιτεχνικών έργων ELEUSIS 2023 που εντάσσονται στη διοργάνωση του θεσμού της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης, στην Ελευσίνα.

Η Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης αποτελεί κύριο θεσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος δημιουργήθηκε με στόχο να συμβάλει στην προσέγγιση των λαών της Ευρώπης, ως μια κοινοτική δράση για την ανάδειξη του πλού-

του και της ποικιλομορφίας των ευρωπαίων πολιτών.

Τα καλλιτεχνικά έργα Eleusis 2023 αποτελούν τον πυρήνα των δράσεων του θεσμού που θα φιλοξενήσει η Ελλάδα στην πόλη της Ελευσίνας το 2023. Αποτελούνται από ελληνικές και διεθνείς παραγωγές και συνιστούν τα κύρια μέσα για την ανάπτυξη των περιφερειακών στρατηγικών του εγχώριου πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα, αναδεικνύουν καθοριστικά τη σύγχρονη εγχώρια καλλιτεχνική δημιουργία, δημιουργούν πρωτοπόρα πολιτιστικά και καλλιτεχνικά προϊόντα με τη χρήση του Αρχαιολογικού Χώρου Ελευσίνας ως χώρου εκδηλώσεων, και προωθούν την κινηματογραφική βιομηχανία μέσω της δημιουργίας ντο-

κιμαντέρ. Μεταξύ αυτών, πρόκειται να διεξαχθούν: παραγωγές παραστατικών τεχνών μεγάλης κλίμακας, παραγωγές ντοκιμαντέρ διεθνούς εμβέλειας, παραγωγή in situ εικαστικής εγκατάστασης μεγάλης κλίμακας, δράσεις αφηγηματικής αρχαιολογίας, ακαδημία χορογραφίας κ.ά.

Η ενίσχυση έχει τη μορφή άμεσης επιχορήγησης, συνολικού προϋπολογισμού 2.000.000 ευρώ και θα καλύψει ποσοστό 100% των επιλέξιμων δαπανών.

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202312/SA_106778_EOF9FE86-0600-CA92-AFB6-F0118D93A836_11_1.pdf

Ελληνική ad hoc ενίσχυση πολιτισμικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο του ELEUSIS 2023 βάσει ΓΑΚ – SA.106779

Ελλάδα – ad hoc ενίσχυση – πολιτισμική εκπαίδευση – ELEUSIS 2023 – ΓΑΚ 651/2014 – Πολιτική Πρωτεύουσα της Ευρώπης – Ελευσίνα – Κέντρο Ανάπτυξης Ικανοτήτων Πολιτιστικών και Δημιουργικών Βιομηχανιών

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 53 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014, ad hoc ενίσχυση για την ανάπτυξη του Κέντρου Ανάπτυξης Ικανοτήτων Πολιτιστικών και Δημιουργικών Βιομηχανιών, Eleusis 2023.

Στο πλαίσιο της διοργάνωσης του θεσμού της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης 2023, θα διοργανωθούν από το εν λόγω Κέντρο μία σειρά προγραμμάτων κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων με σκοπό την ενίσχυση των εργαζομένων του πολιτιστικού και δημιουργικού Τομέα σε εθνικό επίπεδο.

Αντικείμενο του έργου αποτελεί ο εκσυγχρονισμός και η βελτίωση της ανθεκτικότητας του πολιτισμού ως κύριου πυλώνα βιώσιμης ανάπτυξης, μέσω της δημιουργίας μιας διαδραστικής ψηφιακής πλατφόρμας, η οποία θα υποστηρίξει ένα σύνολο εφαρμογών τόσο σε ψηφιακό όσο και σε φυσικό επίπεδο, με σκοπό την ανάπτυξη των ικανοτήτων των επαγγελματιών του πολιτισμού. Το έργο αφορά στην έρευνα, ανάπτυξη και υιοθέτηση μεθοδολογιών και τεχνολογιών αιχμής με σκοπό την ενίσχυση των επαγγελματιών των Πολιτιστικών και Δημιουργικών Βιομηχανιών που εντάσσονται στον ιδιωτικό και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και προσβλέπει στην ανάπτυξη δράσεων και προγραμμάτων που θα αυξήσουν την ανθεκτικότητα και την ανταγωνιστικότητα στον τομέα του πολιτισμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Η ψηφιακή πλατφόρμα που θα

αναπτυχθεί, θα φιλοξενήσει μια σειρά προγραμμάτων ανάπτυξης ικανοτήτων για τους επαγγελματίες του πολιτισμού, καλύπτοντας ένα μεγάλο εύρος αναγκών σε τομείς όπως οι εικαστικές - παραστατικές και εφαρμοσμένες τέχνες, οι νέες τεχνολογίες και ο ψηφιακός πολιτισμός. Συγχρόνως, διοργανώνονται δράσεις και προγράμματα (culture lab, σεμινάρια, εργαστήρια κ.ά) σε φυσικό χώρο, τα οποία θα εμπλουτίζουν και θα υποστηρίζουν τους σκοπούς της πλατφόρμας.

Η ενίσχυση έχει τη μορφή άμεσης επιχορήγησης, συνολικού προϋπολογισμού 576.782 ευρώ και θα καλύψει ποσοστό 100% των επιλέξιμων δαπανών.

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202312/SA_106779_4026FF86-0400-C136-9969-2BB8D0345C8C_11_1.pdf

Ελληνική ad hoc ενίσχυση αστικής αναζωογόνησης βάσει ΓΑΚ – SA.107210

Ελλάδα – ad hoc ενίσχυση – ΓΑΚ 651/2014 –αστική αναζωογόνηση – Π.Ε. Ρεθύμνου – Κρήτη – Τέσσερις Μάρτυρες – υπόγειο πάρκινγκ

Η Ελλάδα θέσπισε, βάσει του άρθρου 56 του ΓΑΚ 651/2014, ad hoc ενίσχυση για την αστική αναζωογόνηση στην περιοχή Τέσσερις Μάρτυρες της Π.Ε. Ρεθύμνου Κρήτης. Η ενίσχυση χορηγεί-

ται με σκοπό την πραγματοποίηση έργου υπογειοποίησης χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων από το οποίο αναμένεται να προκύψουν συνολικά 400 θέσεις στάθμευσης ΙΧ αυτοκινήτων.

Η ενίσχυση, μορφής άμεσης επιχορήγησης, έχει συνολικό προϋπολογισμό 9.552.599 ευρώ, τα 8.119.709 ευρώ εκ των οποίων θα καλυφθούν από το Ταμείο Συ-

νοχής. Η ενίσχυση θα καλύψει το 69,93% των δαπανών του έργου.

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202316/SA_107210_30969E87-0400-C731-A7BE-4B678F5ADC82_8_1.pdf

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηνιών βάσει ΓΑΚ

Ελλάδα – καθεστώτα αποζημιώσεων – θεομηνίες – πλημμύρες – χαλαζοπτώσεις – ανεμοστρόβιλοι – κατολισθήσεις – ΓΑΚ 651/2014

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 50 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014, διάφορα καθεστώτα ενισχύσεων για την αποζημίωση των επιχειρήσεων που υπέστησαν ζημιές λόγω πλημμυρών, χαλαζοπτώσεων, κατολισθήσεων και ανε-

μοστρόβιλων σε διάφορες περιοχές της χώρας και, συγκεκριμένα: SA.106586 (Π.Ε. Καρδίτσας), SA.106601 (Π.Ε. Ανατολικής Αττικής), SA.106608 (Π.Ε. Νότιου Τομέα Αθηνών), SA.106770 (Π.Ε. Πρέβεζας), SA.106780 (Π.Ε. Θάσου), SA.106908 (Π.Ε. Πιερίας), SA.106909 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.106910 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.106911 (Π.Ε. Ηλείας), SA.107034 (Π.Ε. Λέσβου), SA.107037 (Π.Ε.

Σάμου), SA.107042 (Π.Ε. Θεσπρωτίας), SA.107047 (Π.Ε. Θεσπρωτίας), SA.107052 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.107053 (Π.Ε. Ζακύνθου), SA.107054 (Π.Ε. Ηλείας), SA.107055 (Π.Ε. Βοιωτίας), SA.107056 (Π.Ε. Θεσπρωτίας), SA.107062 (Π.Ε. Κεφαλληνίας), SA.107081 (Π.Ε. Πειραιώς), SA.107083 (Π.Ε. Κιλκίς), SA.107084 (Π.Ε. Έβρου) και SA.107240 (Π.Ε. Σερρών).

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηνιών στον αγροτικό τομέα

Ελλάδα – καθεστώτα αποζημιώσεων – θεομηνίες – πλημμύρες – απαλλακτικός Κανονισμός 2022/2472

Η Ελλάδα θέσπισε, βάσει του άρθρου 37 του απαλλακτικού Κανονισμού 2022/2472 για τον γεωργικό τομέα, διάφορα καθεστώτα ενισχύσεων για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες, σε διάφορες περιοχές της χώρας. Τα καθε-

στώτα αυτά είναι, ειδικότερα, τα εξής: SA.106568 (Π.Ε. Τρικάλων), SA.106579 (Π.Ε. Ηλείας), SA.106587 (Π.Ε. Καρδίτσας), SA.106607 (Π.Ε. Καρδίτσας), SA.106609 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.106610 (Π.Ε. Λάρισας), SA.106611 (Π.Ε. Λάρισας), SA.106750 (Π.Ε. Φθιώτιδας), SA.106771 (Π.Ε. Πρέβεζας), SA.106907 (Π.Ε. Πιερίας), SA.106989 (Π.Ε. Φωκίδας), SA.

107035 (Π.Ε. Σάμου), SA.107036 (Π.Ε. Λέσβου), SA.107049 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.107051 (Π.Ε. Ζακύνθου), SA.107059 (Π.Ε. Θεσπρωτίας), SA.107064 (Π.Ε. Βοιωτίας), SA.107066 (Π.Ε. Ηλείας), SA.107067 (Π.Ε. Κεφαλληνίας), SA.107076 (Π.Ε. Κιλκίς), SA.107079 (Π.Ε. Έβρου), SA.107080 (Π.Ε. Πειραιώς), SA.107238 (Π.Ε. Σερρών) και SA.107239 (Π.Ε. Σερρών).

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηνιών στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας

Ελλάδα – καθεστώτα ενισχύσεων – αποζημίωση αλιείων και υδατοκαλλιέργητων – θεομηνίες – πλημμύρες – χαλαζοπτώσεις – κατολισθήσεις – απαλλακτικός Κανονισμός 2022/2473

Η Ελλάδα θέσπισε, βάσει του άρθρου 49 του απαλλακτικού Κανονισμού 2022/2473 για τον τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθεστώτα ενισχύσεων για την αποκατάσταση των ζημιών

που προκλήθηκαν από πλημμύρες, πυρκαγιές, χαλαζοπτώσεις, υδροστρόβιλους και κατολισθήσεις σε διάφορες περιοχές της χώρας και, συγκεκριμένα: SA.102090 (Π.Ε. Λασιθίου), SA.

106588 (Π.Ε. Καρδίτσας), SA.106772 (Π.Ε. Πρέβεζας), SA.107032 (Π.Ε. Λέσβου), SA.107038 (Π.Ε. Σάμου), SA.107045 (Π.Ε. Ζακύνθου), SA.107050 (Π.Ε.

Ευβοίας), SA.107057 (Π.Ε. Ηλείας), SA.107058 (Π.Ε. Θεσπρωτίας), SA.107060 (Π.Ε. Θεσπρωτίας), SA.107061 (Π.Ε. Βοιωτίας), SA.107065 (Π.Ε. Κεφαλληνίας),

SA.107077 (Π.Ε. Κιλκίς), SA.107078 (Π.Ε. Πειραιώς) και SA.107082 (Π.Ε. Έβρου).

Έγκριση τροποποιήσεων κυπριακού στεγαστικού καθεστώτος – SA.106116

Κύπρος – έγκριση τροποποίησης καθεστώτος – άρθρο 107 (2) (α) ΣΛΕΕ – στέγαση – διαγραφή χρεών δανειοληπτών – SA.63005 – SA.101516 – SA.106116

Το 2021, η Επιτροπή είχε εγκρίνει κυπριακό καθεστώς, βάσει του οποίου προβλεπόταν η διαγραφή χρεών μεμονωμένων δανειοληπτών που αντιμετώπιζαν δυσκολίες αποπληρωμής των δανείων τους, ειδικά για τα δάνεια που είχαν χορηγηθεί στο πλαίσιο κυβερνητικού στεγαστικού προγράμματος (SA.63005). Το καθεστώς τροποποιήθηκε ήδη μία φορά, το 2022, μετά από έγκριση της Επιτροπής (SA.101516).

Η Κύπρος κοινοποίησε στην Επιτροπή δεύτερη κατά σειρά τροποποίηση του καθεστώτος, με την οποία εισηγούνταν την παράταση

της διάρκειας του καθεστώτος έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, αντί για την 30ή Απριλίου 2023. Η παράσταση αποσκοπεί να παράσχει στις αρμόδιες αρχές περισσότερο χρόνο εξέτασης των αιτημάτων για την υπαγωγή στο καθεστώς και δεν προβλέπει υποβολή νέων αιτήσεων από δυνητικούς δικαιούχους.

Η Επιτροπή έκρινε το μέτρο συμβατό, με άμεση εφαρμογή του άρθρου 107 (2) (α) ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι η προτεινόμενη τροποποίηση δεν μεταβάλλει την αξιολόγηση που είχε κάνει για το αρχικό καθεστώς και την πρώτη τροποποίησή του, αλλά αποσκοπεί απλώς στην παροχή επαρκούς χρόνου στις αρμόδιες κυπριακές αρχές για τη διεκπεραίωση των αναγκαίων διεργασιών. Συνεπώς, διατηρείται ο κατά κύ-

ριο λόγο κοινωνικός χαρακτήρας του καθεστώτος. Περαιτέρω, δεν προβλέπεται η δυνατότητα κατάθεσης νέων αιτήσεων υπαγωγής στο καθεστώς, με αποτέλεσμα να μην αυξάνεται ο αριθμός των δυνητικών δικαιούχων, ούτε του επιπέδου των ενισχύσεων.

Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή ενέκρινε το κυπριακό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.106116 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202310/SA_106116_304BB686-0100-C010-BA75-D06FB2CC8B4B_31_1.pdf

Έγκριση γαλλικού καθεστώτος για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις λόγω του πολέμου στην Ουκρανία – SA.106481

Γαλλία – έγκριση καθεστώτος – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – μικρομεσαίες επιχειρήσεις – πόλεμος στην Ουκρανία – ενεργειακή κρίση

Η Γαλλία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 3.500.000.000 ευρώ, με αντικείμενο τη στήριξη των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων, λόγω των επιπτώσεων του πολέμου στην Ουκρανία. Έχει διαπιστωθεί ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν σημαντικές οικονομικές δυσκολίες, λόγω του αυξημένου κόστους παραγωγής, και ιδίως λόγω της αύξησης των τιμών ηλεκτρικού ρεύματος, η οποία δεν μπορεί να μετακυλιστεί πλήρως στους καταναλωτές.

Το καθεστώς αφορά περιορισμένα ποσά ενίσχυσης που δίδονται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, ενώ το όφελος των δικαιούχων συνίσταται στη μείωση των λογαριασμών ηλεκτρικής ενέργειας. Το ακριβές ποσό της μείωσης θα προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ: α) της συμβατικής τιμής της αγοράς ενέργειας για το 2023, και β) μίας τιμής αναφοράς, η οποία θα ισχύει για το ήμισυ της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται από την επιχείρηση ανά μήνα, ενώ προβλέπεται πλαφόν της τάξης του 90% για το ποσοστό της μείωσης και, σε κάθε περίπτωση, πλαφόν 2.000.000 ανά δικαιούχο.

Βάσει του καθεστώτος, οι πάροχοι

ηλεκτρικής ενέργειας θα είναι εκείνοι που θα υπολογίζουν και θα εφαρμόζουν το παραπάνω σύστημα μείωσης των τιμών ενέργειας. Εν συνεχεία, το γαλλικό δημόσιο θα αποζημιώνει τους παρόχους για το ποσοστό της μείωσης.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το γαλλικό καθεστώς είναι σύμφωνο με το Κεφάλαιο 2.1. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, το καθεστώς: α) δεν υπερβαίνει τα 2.000.000 ευρώ ανά δικαιούχο, και β) οι ενισχύσεις θα χορηγηθούν το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2023. Περαιτέρω, η Γαλλία έχει προβλέψει συνοδευτικές ρήτρες που αποτρέπουν αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού

μεταξύ των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας. Προς τούτο, η Επιτροπή έκρινε ότι το καθεστώς είναι αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την αντιμετώπιση σοβαρής διαταραχής της γαλλικής οικονομίας, λόγω των συνεπειών του πολέμου στην Ουκρανία.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το γαλλικό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.106481 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202315/SA_106481_10FD7487-0000-C8B0-AA5A

[4E96548CCED1_26_1.pdf](#)

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_2129

Έγκριση γαλλικού καθεστώτος για ενεργοβόρες επιχειρήσεις – SA.106197

Γαλλία – καθεστώς – άρθρο 107 (3) (β) – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης 2022 – αντεγγυήσεις – ενεργοβόρες επιχειρήσεις – χρηματοπιστωτικοί διαμεσολαβητές – ενεργειακή κρίση

Η Γαλλία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, συνολικού προϋπολογισμού 2 δισεκατομμυρίων ευρώ, το οποίο αφορά στη στήριξη ενεργοβόρων επιχειρήσεων που πλήττονται σοβαρά από την αύξηση των τιμών στην αγορά ενέργειας, μετά την έναρξη του πολέμου της Ρωσίας με την Ουκρανία.

Η ενίσχυση έχει τη μορφή δημοσίων αντεγγυήσεων (public counter-guarantee), με σκοπό να καλυφθούν οι μη χρηματοδοτούμενες εγγυήσεις που εκδίδονται, για λογαριασμό επιχειρήσεων, από χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές και αφορούν απαιτήσεις παροχής ασφάλειας (collateral requirements) που είναι υποχρεωτικές σε ορισμένες συμβάσεις ενεργειακής προμήθειας.

Το καθεστώς αφορά ενεργοβόρες γαλλικές επιχειρήσεις, και πιο συγκεκριμένα επιχειρήσεις, οι οποίες εντός του 2022 κατανάλωσαν: α) ηλεκτρική ενέργεια σε επίπεδα μεγαλύτερα της 1 GWh, ή β) φυσικό αέριο σε επίπεδα μεγαλύτερα των 2 GWh. Από το καθεστώς αυτό εξαιρούνται τα πιστωτικά ή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Το καθεστώς θα καλύψει έως και το 90% των επιλέξιμων εγγυήσεων και θα αφορά νέες εγγυήσεις που

θα χορηγηθούν για συμβάσεις ενεργειακής προμήθειας, οι οποίες: α) έχουν συναφθεί ή πρόκειται να συναφθούν μεταξύ της 1ης Σεπτεμβρίου 2022 και της 31ης Δεκεμβρίου 2023, β) αφορούν την προμήθεια ενέργειας για τις ανάγκες του συνόλου ή μέρους του 2023, και γ) λήγουν το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2024.

Η Επιτροπή αξιολόγησε το καθεστώς με άμεση εφαρμογή του άρθρου 107(3)(β) ΣΛΕΕ, αναγνωρίζοντας, κατ' αρχήν, ότι η οικονομία της Γαλλίας, όσο και συνολικά η οικονομία της ΕΕ υφίστανται σοβαρή διαταραχή, λόγω της ενεργειακής κρίσης που προκλήθηκε μετά την έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία. Το καθεστώς εντάσσεται στις προσπάθειες της Γαλλίας να άρει την εν λόγω σοβαρή διαταραχή.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή επεσήμανε ιδίως ότι: α) το καθεστώς θα απαλλάξει τους δικαιούχους από την υποχρέωση να παρέχουν εκ των προτέρων εξασφαλίσεις, και άρα διευκολύνει τη ρευστότητά τους, β) οι προμηθευτές ενέργειας και οι χρηματοπιστωτικοί διαμεσολαβητές δεν επιτρέπεται να ζητήσουν άλλη μορφή εξασφαλίσεων από την ενεργοβόρα επιχείρηση, και γ) οι χρηματοπιστωτικοί διαμεσολαβητές θα χρεώνουν ασφάλιστρα ανάλογα του επιπέδου των ασφαλιστρών που χρεώνει το γαλλικό δημόσιο, δ) το καθεστώς συνοδεύεται από ορισμένες

εγγυήσεις που αποτρέπουν στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή συμπέρανε ότι το γαλλικό καθεστώς θα συμβάλει στη διαχείριση των οικονομικών επιπτώσεων της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης, γεγονός που καθιστά το καθεστώς αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την αντιμετώπιση σοβαρής διαταραχής της γαλλικής οικονομίας, και άρα άμεσα συμβατό με το άρθρο 107(3) (β) ΣΛΕΕ και τις γενικές αρχές που περιλαμβάνονται στο Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης 2022.

Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή ενέκρινε το γαλλικό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.106197 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202316/SA_106197_C0C89887-0100-C4B3-A6CF-EDBBD5A28C31_39_1.pdf

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1182

Έγκριση ιταλικού καθεστώτος για το ανανεώσιμο υδρογόνο – SA.106007

Ιταλία – καθεστώς – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – ανανεώσιμο υδρογόνο

Η Ιταλία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 450.000.000 ευρώ, για τη στήριξη επενδύσεων στην ολοκληρωμένη παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου και ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ σε βιομηχανικές περιοχές με εγκαταλελειμμένες εγκαταστάσεις.

Το καθεστώς χρηματοδοτείται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Είναι ανοικτό σε εταιρείες κάθε μεγέθους που δραστηριοποιούνται στην Ιταλία, με εξαίρεση τα πιστωτικά και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Στο πλαίσιο του καθεστώτος, η Ιταλία θα καταβάλει άμεσες επιχορηγήσεις στους δικαιούχους, ως επενδυτικές δαπάνες του έργου. Μέγιστο ποσό της ενίσχυσης ανά έργο είναι εκείνο των

20.000.000 ευρώ. Τα έργα που θα λάβουν τη χρηματοδότηση θα επιλεγούν μέσω ανοικτού διαγωνισμού.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το ιταλικό καθεστώς είναι σύμφωνο με τα Κεφάλαια 2.1., 2.5. και 2.7. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα: α) το καθεστώς χορηγείται βάσει εκ των προτέρων εκτιμώμενου όγκου δυναμικότητας της χρηματοδοτούμενης ενίσχυσης και προϋπολογισμού, β) το ποσό της ενίσχυσης θα καθορισθεί μέσω ανοικτής, σαφούς, διαφανούς και αμερόληπτης διαδικασίας υποβολής προσφορών για την επιλογή των δικαιούχων, και γ) οι ενισχύσεις θα χορηγηθούν πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2025.

Περαιτέρω, το καθεστώς κρίθηκε αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης και τη διευκόλυνση

της ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων, μεγάλης σημασίας για την υλοποίηση του σχεδίου REPower της ΕΕ και της ευρωπαϊκής πράσινης συμφωνίας.

Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή ενέκρινε το ιταλικό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.106007 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202323/SA_106007_B0249088-0000-CDFA-8703-079DFC3F9C4B_58_1.pdf

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_2044

Έγκριση ad hoc πολωνικής ενίσχυσης για το ανανεώσιμο υδρογόνο – SA.105006

Πολωνία – ατομικό μέτρο – Κατευθυντήριες Γραμμές για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια 2022 – ανανεώσιμο υδρογόνο – χαρακτηρισμός κινήτρου – REPowerEU – LOTOS Green H2 sp. z o.o – PKN Orlen SA

Η Πολωνία κοινοποίησε στην Επιτροπή σχέδιο ενίσχυσης της εταιρείας LOTOS Green H2 sp. z o.o., μιας εταιρείας ειδικού σκοπού, της οποίας τελικός ιδιοκτήτης είναι η εταιρεία PKN Orlen SA, μία μεγάλη πολωνική πολυεθνική εταιρεία διύλισης πετρελαίου και λιανικής πώλησης βενζίνης. Η ενίσχυση προορίζεται για να στηρίξει το σχέδιο της Orlen να παράγει ανανεώσιμο υδρογόνο μέσω ηλεκτρόλυσης νερού και να το χρησιμοποιεί στις παραγωγικές διαδικασίες του διυλιστηρίου της στην πόλη Gdańsk. Με τον τρόπο αυτόν, θα καταφέρει να μειώσει την εξάρτησή της από τη χρήση φυσικού αε-

ρίου στις παραγωγικές της διαδικασίες.

Η ενίσχυση θα έχει τη μορφή άμεσης επιχορήγησης, προϋπολογισμού 158.000.000 ευρώ. Προορίζεται για την στήριξη της εγκατάστασης ηλεκτρολύτη, δυναμικότητας 100 MW και της κατασκευής φωτοβολταϊκού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής ισχύος 50 MW, καθώς και συσσωρευτών 20 MWh. Ο ηλεκτρολύτης αναμένεται να αρχίσει να λειτουργεί το 2027, ενώ η παραγωγικότητά του αναμένεται να αυξηθεί σταδιακά σε 13.600 τόνους ανανεώσιμου υδρογόνου ετησίως.

Η ολοκλήρωση του έργου αναμένεται να αποφέρει τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της Orlen κατά 2.500.000 τόνους διοξειδίου του άνθρακα, καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου. Επιπλέον, για να μεγιστοποιηθεί η μείωση των εκπομπών αερίων του

θερμοκηπίου, το υδρογόνο θα παράγεται αποκλειστικά με ηλεκτρική ενέργεια παραγόμενη από ΑΠΕ.

Προκαταρκτικά, η Επιτροπή επεσήμανε ότι η Πολωνία επέλεξε να χρηματοδοτήσει το συγκεκριμένο έργο, κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης, ώστε να αναδειχθεί ένα Σημαντικό Έργο Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος (ΣΕΚΕΕ) για τις τεχνολογίες και τα συστήματα υδρογόνου. Το επιλεγέν έργο αποσκοπεί στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον ενεργοβόρο και δύσκολα διαχειρίσιμο τομέα των διυλιστηρίων. Δεδομένου ότι οι ενισχύσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, μεταξύ άλλων μέσω της υποστήριξης έργων απεξάρτησης από τον άνθρακα, είναι μία από τις κύριες κατηγορίες ενισχύσεων που επιτρέπονται από τις Κατευθυντήριες Γραμμές για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια

γεια 2022, το μέτρο κρίνεται σκόπιμο να εξεταστεί βάσει αυτών και όχι ως ΣΕΚΕΕ.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι: α) το μέτρο διευκολύνει την ανάπτυξη της παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, η οποία περιλαμβάνεται σε βασικές περιβαλλοντικές πολιτικές της ΕΕ, όπως η ευρωπαϊκή πράσινη συμφωνία, η ευρωπαϊκή στρατηγική για το υδρογόνο, καθώς και το

σχέδιο REPowerEU, β) η ενίσχυση έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', καθώς ο δικαιούχος δεν θα πραγματοποιούσε τις επενδύσεις στην παραγωγή υδρογόνου από ΑΠΕ χωρίς κρατική στήριξη. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έκρινε το μέτρο σύμφωνο με το Κεφάλαιο 3 των Κατευθυντηρίων Γραμμών για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια 2022.

Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή ενέ-

κρινε το πολωνικό μέτρο.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης θα δημοσιευτεί με τον αριθμό υπόθεσης SA.105006 στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής, αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα περί απορρήτου.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_2143

Έγκριση σλοβενικού ενεργειακού καθεστώτος – SA.105405

Σλοβενία – καθεστώς – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης 2022 – ενεργειακή κρίση – πόλεμος στην Ουκρανία

Η Σλοβενία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς στήριξης των επιχειρήσεων, λόγω της αύξησης του ενεργειακού κόστους που προκαλείται από τον πόλεμο στην Ουκρανία. Ο προϋπολογισμός του καθεστώτος ανέρχεται σε 650.000.000 ευρώ και αποτελείται από δύο μορφές: α) περιορισμένα ποσά ενίσχυσης, και β) άμεσες επιχορηγήσεις που επιδοτούν το πρόσθετο κόστος των εκτάκτων αυξήσεων στις τιμές του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας. Το καθεστώς απευθύνεται σε όλες τις επιχειρήσεις, με εξαίρεση τις χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και τις ασφαλιστικές εταιρείες.

Το καθεστώς αποσκοπεί στην κάλυψη μέρους του αυξημένου κόστους του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και της θέρμανσης και ψύξης που παράγεται απευθείας από τα τελευταία.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το πρώτο σκέλος του καθεστώτος δεν υπερβαίνει τα 2.000.000 ευρώ ανά δικαιούχο. Αναφορικά με το δεύτερο σκέλος, κατά κανόνα η συνολική ενίσχυση ανά δικαιούχο δεν υπερβαίνει το 50% των επιλέξιμων δαπανών, με ανώτατο όριο τα 4.000.000. Ορισμένοι δικαιούχοι που σημειώνουν λειτουργικές ζημιές δύνανται να λάβουν πρόσθετη ενίσχυση, η οποία δεν υπερβαίνει το 40% των επιλέξιμων δαπανών, με ανώτατο όριο τα 100.000.000 ευρώ. Οι ενεργοβόρες επιχειρήσεις που σημειώνουν λειτουργικές ζημιές δύνανται να λάβουν έως το 65% των επιλέξιμων δαπανών, με ανώτατο όριο ενίσχυσης τα 50.000.000 ευρώ. Εάν, μάλιστα, οι ενεργοβόρες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται σε τομείς που πλήττονται ιδιαίτερα, τότε δικαιούνται να λάβουν ενίσχυση έως και του 80% των επιλέξιμων δαπανών, με ανώτατο όριο ενίσχυσης τα 150.000.000 ευρώ. Σημειώθηκε, ακόμα, ότι αμφότερα τα σκέλη της ενίσχυσης θα χορηγηθούν πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2023.

Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το σλοβενικό καθεστώς είναι αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την αντιμετώπιση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας της Σλοβακίας και σύμφωνο με τους όρους των Κεφαλαίων 2.1. και 2.4. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης 2022.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το σλοβενικό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.105405 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202316/SA_105405_404B9487-0000-CCF3-9ABA-CBA9D7CD873F_42_1.pdf

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1689

Έγκριση ουγγρικού ενεργειακού καθεστώτος – SA.104385

Ουγγαρία – καθεστώς – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – ενεργειακή κρίση – πόλεμος στην Ουκρανία

Η Ουγγαρία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 1.000.000.000 ευρώ για τη στήριξη των επιχειρήσεων, που επλήγησαν από την ενεργειακή

κρίση και τη συνακόλουθη αύξηση του κόστους ενέργειας. Το καθεστώς αποσκοπεί στην κάλυψη μέρους αυτής και, ειδικότερα, της αύξησης στις τιμές φυσικού αερί-

ου και ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία με τη σειρά της αυξάνει και το κόστος θέρμανσης και ψύξης.

Η ενίσχυση καλύπτει τις πρόσθετες δαπάνες λόγω έκτακτων αυξήσεων των τιμών της ενέργειας και θα λάβει τη μορφή δανείων και εγγυήσεων. Το καθεστώς θα είναι ανοικτό σε εταιρείες όλων των μεγεθών και κλάδων της οικονομίας, με εξαίρεση τον χρηματοπιστωτικό τομέα, καθώς και ορισμένους τομείς που θεωρούνται δυνητικά επιβλαβείς για το περιβάλλον.

Η συνολική ενίσχυση ανά δικαιούχο δε θα υπερβαίνει το 50% των επιλέξιμων δαπανών, με ανώτατο όριο τα 4.000.000 ευρώ ανά δικαιούχο. Ειδικές ρυθμίσεις προβλέπονται για τις ενεργοβόρες επιχειρήσεις, η κάλυψη των οποίων φθάνει έως το 65% των επιλέξιμων δαπανών, με ανώτατο όριο τα 50.000.000 ευρώ ανά δικαιούχο. Ακόμα ειδικότερη είναι η περί-

πτωση των ενεργοβόρων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε ιδιαίτερες πληγείσες περιοχές, και οι οποίες δικαιούνται να λάβουν κάλυψη έως και 80% των επιλέξιμων δαπανών τους, με ανώτατο όριο τα 150.000.000 ευρώ ανά δικαιούχο. Οι δικαιούχοι δύνανται να λάβουν πρόσθετη ενίσχυση, η οποία, όμως, δεν υπερβαίνει το 40% των επιλέξιμων δαπανών, με ανώτατο όριο τα 100.000.000 ευρώ ανά δικαιούχο.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το ουγγρικό καθεστώς είναι σύμφωνο με τα Κεφάλαια 2.2., 2.3. και 2.4. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, επισήμανε ότι τα παραπάνω αναφερόμενα ποσοστά και ποσά κυμαίνονται εντός των ορίων που θέτει το Πλαίσιο, ενώ οι ενισχύσεις θα χορηγηθούν το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2023. Έτσι, συμπέρανε ότι το ουγγρικό καθε-

στώς είναι αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την άρση σοβαρής διαταραχής της ουγγρικής οικονομίας που προκαλείται από την τρέχουσα ενεργειακή κρίση και τις επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία.

Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή ενέκρινε το ουγγρικό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης θα δημοσιευτεί με τον αριθμό υπόθεσης SA.104385 στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής, αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα περί απορρήτου.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1182

Έγκριση τροποποιήσεων Ιβηρικού ενεργειακού καθεστώτος – SA.106095 & SA.106096

Ισπανία – Πορτογαλία – τροποποιήσεις καθεστώτος – άρθρο 107 (3) (β) ΣΛΕΕ – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – τιμές χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας – αγορά ενέργειας της Ιβηρικής

Η Επιτροπή είχε εγκρίνει, τον Ιούνιο του 2022, κοινό ισπανικό και πορτογαλικό καθεστώς για τη μείωση του κόστους εισροών των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με ορυκτά καύσιμα στην κοινή χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Ιβηρικής χερσονήσου. Το καθεστώς αποσκοπούσε στη μείωση του κόστους παραγωγής, ώστε με τη σειρά της να μειωθεί και η χονδρική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με αποτέλεσμα να ωφεληθούν οι τελικοί καταναλωτές.

Το καθεστώς προέβλεπε ότι οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας

θα λάβουν άμεσες επιχορηγήσεις για τη χρηματοδότηση μέρους του κόστους των καυσίμων τους. Αυτή η επιχορήγηση συνίσταται σε ένα μεταβλητό ποσό, το οποίο υπολογίζεται με βάση τη διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς του φυσικού αερίου και ενός ανώτατου ορίου τιμής φυσικού αερίου. Από τον Ιούνιο έως τον Δεκέμβριο του 2022, το ανώτατο όριο τιμής ορίστηκε σταθερά στα 40 ευρώ/MWh. Μετά τους πρώτους έξι μήνες, όμως, το ανώτατο όριο τιμής ορίστηκε πως θα αυξάνεται κατά 5 ευρώ ανά μήνα.

Η χρηματοδότηση του καθεστώτος διασφαλίζεται από: α) μέρος του λεγόμενου «εισοδήματος συμφόρησης» (congestion income), δηλαδή των εσόδων που αποκομίζει ο Ισπανός διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς, ως αποτέλεσμα του διασυνοριακού εμπορίου ηλεκτρικής ενέργειας μετα-

ξύ Γαλλίας και Ισπανίας, και β) του «κόστους προσαρμογής» (adjustment cost), δηλαδή μίας χρέωσης που επιβάλλεται από την Ισπανία και την Πορτογαλία στους αγοραστές που επωφελούνται από το καθεστώς.

Η Ισπανία και η Πορτογαλία έχουν υπολογίσει την ωφέλεια των καταναλωτών, αφού ληφθεί υπ' όψιν και το κόστος προσαρμογής που χρεώνονται, συνολικά σε περίπου 5.000.000.000 ευρώ για το χρονικό διάστημα μεταξύ Ιουνίου 2022 και Ιανουαρίου 2023.

Τον Απρίλιο του 2023, η Ισπανία και η Πορτογαλία κοινοποίησαν στην Επιτροπή τροποποιήσεις του εν λόγω καθεστώτος. Κατά πρώτον, η διάρκειά του προτείνεται να παραταθεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, αντί για την 31η Μαΐου 2023, οπότε και επρόκειτο να λήξει.

Περαιτέρω, τα δύο κράτη εισηγήθηκαν την τροποποίηση της πορείας του ανωτάτου ορίου τιμών, ώστε να δημιουργείται ομαλότερη και προβλέψιμη σταδιακή κατάργησή του. Αυτό θα επιτυγχάνεται με σύγκλιση των τιμών του καθεστώτος με τις προσδοκώμενες τιμές της αγοράς φυσικού αερίου έως το τέλος του 2023. Συγκεκριμένα, οι τιμές του καθεστώτος πρόκειται να τροποποιηθούν σε: 56,1 €/MWh για τον μήνα Απρίλιο, 57,2 €/MWh για τον μήνα Μάιο, 58,3 €/MWh για τον μήνα Ιούνιο, 59,4 €/MWh για τον μήνα Ιούλιο, 60,6 €/MWh για τον μήνα Αύγουστο, 61,7 €/MWh για τον μήνα Σεπτέμβριο, 62,8 €/MWh για τον μήνα Οκτώβριο, 63,9 €/MWh για τον μήνα Νοέμβριο και 65 €/MWh για τον μήνα Δεκέμβριο.

Προτείνεται, ακόμα, οι αγοραστές της χονδρικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας να απαλλαχθούν από την καταβολή του κόστους προσαρμογής, για το χρονικό διάστημα μεταξύ της 1ης Ιουνίου και της 31ης Δεκεμβρίου 2023, για τις ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας που αγοράζουν και για τις οποίες έχουν συνάψει συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε σταθερή τιμή πριν από την 7η Μαρτίου 2023.

Τέλος, προτείνεται οι τελικοί καταναλωτές, οι οποίοι δεν είναι εγγεγραμμένοι ως αγοραστές στη χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, να απαλλαχθούν από την καταβολή του κόστους προσαρμογής από την 1η Μαΐου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, για τις ποσότητες των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, για τις οποίες έχουν συνάψει συμβάσεις με σκοπό την οικονομική αντιστάθμιση των κινδύνων από την τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας πριν από την 7η Μαρτίου 2023.

Ο προϋπολογισμός του τροποποιημένου καθεστώτος θα εξαρτηθεί τελικά από το εάν ο μηχανισμός θα ενεργοποιηθεί μέχρι το τέλος

του 2023, δηλαδή από το εάν το ανώτατο όριο τιμών θα είναι χαμηλότερο από τις τιμές της αγοράς φυσικού αερίου.

Η Επιτροπή έκρινε τις τροποποιήσεις συμβατές, με άμεση εφαρμογή του άρθρου 107 (3) (β) ΣΛΕΕ και με αναλογική εφαρμογή των γενικών αρχών του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι: α) η προτεινόμενη παράταση της διάρκειας του καθεστώτος είναι σύμφωνη με τα χρονικά όρια που προβλέπει το Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023, β) το καθεστώς εξακολουθεί να διαφέρει από άλλες μορφές παρεμβάσεων στις τιμές ενέργειας που οφείλονται στις ειδικές συνθήκες της ιβηρικής χονδρικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, γ) η περιορισμένη ικανότητα διασύνδεσης της Ιβηρικής Χερσονήσου, η υψηλή έκθεση των καταναλωτών στις τιμές χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η μεγάλη επιρροή του φυσικού αερίου στον καθορισμό των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας οδήγησαν σε ιδιαίτερα σοβαρή διαταραχή της ισπανικής και της πορτογαλικής οικονομίας, δ) η τροποποίηση είναι κατάλληλη, αναγκαία και αναλογική, καθώς το καθεστώς παραμένει προσωρινό και περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο για την αντιμετώπιση της σοβαρής διαταραχής των οικονομιών της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, ενώ περιλαμβάνει και εγγυήσεις έναντι αιφνίδιων μεταβολών στις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Ιβηρικής, γεγονός πολύ σημαντικό, λόγω της τρέχουσας ασταθούς γεωπολιτικής κατάστασης, ε) η δυναμική της αγοράς έχει εξελιχθεί από τότε που τέθηκε σε ισχύ το μέτρο, γεγονός που καθιστά τις τροποποιήσεις του χρήσιμο εργαλείο για την περίπτωση μεταβολής των τιμών φυσικών αερίου, εξυπηρετώντας έτσι την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών και αυξάνοντας τη σταθε-

ρότητα της αγοράς, στ) η προσαρμοσμένη πορεία του ανωτάτου ορίου τιμών εγγυάται μια προβλέψιμη και ομαλή σταδιακή κατάργηση του καθεστώτος, η οποία καταλήγει σε επίπεδο τιμών που είναι κοντά στις τρέχουσες προσδοκώμενες τιμές της χονδρικής αγοράς φυσικού αερίου για το τέλος του 2023, ζ) οι τροποποιήσεις συνεχίζουν να περιορίζουν στο ελάχιστο τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και να αποφεύγουν πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στη λειτουργία των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, η) οι τροποποιήσεις δεν οδηγούν σε διασυννοριακούς περιορισμούς στο εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας ή σε διακρίσεις μεταξύ ιβηρικών και μη ιβηρικών καταναλωτών.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε τις τροποποιήσεις του ισπανικού και πορτογαλικού καθεστώτος.

Οι μη εμπιστευτικές εκδόσεις των αποφάσεων με τους αριθμούς υποθέσεων SA.106095 και SA.106096 είναι αναρτημένες στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202322/SA_106095_30607688-0000-C9D4-B48C-F18DCC31F465_67_1.pdf και https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202322/SA_106096_D05D7688-0000-C4C6-86FF-96C861290A12_44_1.pdf

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_2408

Έγκριση ολλανδικού ενεργειακού καθεστώτος – SA.106377

Ολλανδία – έγκριση καθεστώτος – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – μικρομεσαίες επιχειρήσεις – ενεργοβόρες επιχειρήσεις – πόλεμος στην Ουκρανία – ενεργειακή κρίση

Η Ολλανδία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 1.400.000.000 ευρώ, που αφορά στη στήριξη των ενεργοβόρων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, λόγω της αύξησης ενεργειακού κόστους που προκαλεί ο πόλεμος στην Ουκρανία. Το καθεστώς αποσκοπεί στην κάλυψη μέρους της αύξησης του ενεργειακού κόστους και ειδικότερα του κόστους φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας.

Η ενίσχυση θα έχει τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων περιορισμένου ποσού. Το καθεστώς είναι ανοικτό σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όλων των κλάδων της οικονομίας που δραστηριοποιούνται στην Ολλανδία. Προϋπόθεση για την υπαγωγή στο καθεστώς είναι οι δαπάνες για την αγορά φυσικού αερίου και ηλεκτρικής

ενέργειας να ανέρχονται τουλάχιστον στο 7% του ετησίου κύκλου εργασιών της επιχείρησης, γι' αυτό και οι δικαιούχοι χαρακτηρίζονται ως ενεργοβόρες επιχειρήσεις. Από το καθεστώς εξαιρούνται τα πιστωτικά ή άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Οι δικαιούχοι θα λάβουν ποσό άμεσης επιχορήγησης που θα καλύπτει το 50% των επιλέξιμων δαπανών, με ανώτατο όριο, ανά δικαιούχο, το ποσό των 160.000 ευρώ.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το ολλανδικό καθεστώς είναι σύμφωνο με το Κεφάλαιο 2.1. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, το καθεστώς: α) δεν υπερβαίνει τις 250.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, τις 300.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας και τα 2.000.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται σε όλους τους υπόλοιπους τομείς, και β) θα χορηγηθεί το αργότερο την 31η

Δεκεμβρίου 2023. Εν συνεχεία, συμπέρανε ότι το καθεστώς είναι αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την αντιμετώπιση σοβαρής διαταραχής της ολλανδικής οικονομίας που προκαλείται από την τρέχουσα ενεργειακή κρίση.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ολλανδικό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.106377 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202322/SA_106377_F0D06C88-0000-C1F5-9BC2-34ED22BC4D8A_52_1.pdf

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_2129

Έγκριση τσεχικού καθεστώτος για την πράσινη τηλεθέρμανση – SA.104685

Τσεχία – καθεστώς – Κατευθυντήριες Γραμμές για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια 2022 – πράσινη τηλεθέρμανση – ΑΠΕ – χαρακτήρας κινήτρου

Η Τσεχία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 401.000.000 ευρώ, με σκοπό να αποσυνδέσει τις μονάδες παραγωγής θερμότητας που συνδέονται με συστήματα τηλεθέρμανσης από τις εκπομπές άνθρακα.

Το καθεστώς που θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2025, έχει ως αντικείμενο τη στήριξη της εγκατάστασης νέων μονάδων παραγωγής θερμότητας ισχύος άνω των 500 kW από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), με κύρια βάση τη βιομάζα και απόβλητα. Απευθύνεται σε ιδιο-

κτήτες εγκαταστάσεων παραγωγής θερμότητας που διαθέτουν άδεια παραγωγής θερμικής ενέργειας και παράγουν θερμότητα είτε από βιομάζα είτε από απόβλητα που θεωρούνται ΑΠΕ κατά την έννοια της Οδηγίας 2018/2001. Σε περίπτωση παραγωγής θερμότητας από απόβλητα, οι δικαιούχοι πρέπει να σέβονται την αρχή της ιεράρχησης των αποβλήτων, προκειμένου να είναι επιλέξιμοι.

Η ενίσχυση θα λάβει τη μορφή ενός «πράσινου bonus» στους παραγωγούς θερμότητας για κάθε GJ θερμότητας που παρέχουν στο τσεχικό σύστημα διανομής θερμότητας. Η Τσεχία εκτιμά ότι το καθεστώς θα στηρίξει την εγκατάσταση μονάδων συνολικής δυναμι-

κότητας παραγωγής θερμότητας από ΑΠΕ περίπου 345 MWt.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το καθεστώς είναι σύμφωνο με τους όρους του Κεφαλαίου 3.4. των Κατευθυντηρίων Γραμμών για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια 2022. Ειδικότερα, το καθεστώς: α) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για την απαλλαγή του τομέα της τηλεθέρμανσης από τις εκπομπές άνθρακα, β) έχει χαρακτήρα κινήτρου, διότι τα ορυκτά καύσιμα έχουν πλεονέκτημα κόστους έναντι της παραγωγής θερμότητας από ΑΠΕ, με αποτέλεσμα οι επενδύσεις σε νέες εγκαταστάσεις παραγωγής θερμότητας να βασίζονται κατά κύριο λόγο στο φυσικό αέριο, και μάλιστα συχνά χωρίς να συνδυάζονται με παρα-

γωγή ηλεκτρικής ενέργειας, γεγονός που οδηγεί τελικά σε χαμηλότερα επίπεδα ενεργειακής απόδοσης, γ) είναι αναλογικό και περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο, το οποίο υπολογίστηκε βάσει ποσοτικοποίησης του ελλείμματος χρηματοδότησης, δ) προβλέπει μηχανισμό ετήσιας παρακολούθησης, με ενδεχόμενη αναπροσαρμογή που θα διασφαλίζει ότι η κρατική χρηματοδότηση

δεν υπερβαίνει το χρηματοδοτικό κενό, ε) επιφέρει θετικά περιβαλλοντικά αποτελέσματα τέτοιας έντασης, ώστε υπερτερούν ενδεχόμενων επιπτώσεων στον ανταγωνισμό και το ενδοενοσιακό εμπόριο.

Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή ενέκρινε το τσεχικό μέτρο.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης θα δημοσιευτεί με τον

αριθμό υπόθεσης SA.104685 στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής, αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα περί απορρήτου.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1214

Έγκριση γαλλικού ΣΕΚΕΕ για την κατασκευή μικροκυκλωμάτων – SA.102430

Γαλλία – ad hoc ενίσχυση – άρθρο 107 (3) (γ) ΣΛΕΕ – Ευρωπαϊκή Πράξη για τα Μικροκυκλώματα – μικροκυκλώματα – STMicroelectronics – GlobalFoundries – SA.46705 – SA.46578 – SA.46595 – SA.46590 – Σημαντικό Έργο Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος (ΣΕΚΕΕ)

Η Γαλλία κοινοποίησε στην Επιτροπή μέτρο ενίσχυσης των εταιρειών STMicroelectronics και GlobalFoundries, με το οποίο πρόκειται να συνδράμει το σχέδιό τους να κατασκευάσουν και να διαχειριστούν από κοινού, μονάδα παραγωγής εμπρόσθιων ημιαγωγών (front-end semiconductor) στην κοινότητα Crolles της Γαλλίας. Το σχέδιο, σε μεγάλο βαθμό, θα εφαρμόσει την τεχνογνωσία που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο ευρωπαϊκού ερευνητικού προγράμματος, το οποίο είχε εγκριθεί από την Επιτροπή το 2018, με τις αποφάσεις SA.46705 (Γαλλία), SA.46578 (Γερμανία), SA.46595 (Ιταλία) και SA.46590 (Ηνωμένο Βασίλειο), ως Σημαντικό Έργο Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος (ΣΕΚΕΕ).

Το μέτρο, προϋπολογισμού 7.400.000.000 ευρώ, θα έχει τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων προς τις δύο εταιρείες. Η νέα μονάδα παραγωγής προβλέπεται να λειτουργήσει με πλήρη δυναμικότητα έως το 2027 και θα είναι η πρώτη φορά που λειτουργεί στην Ευρώπη ένας χώρος μεγάλης έκτασης και παραγωγικής ισχύος,

με αντικείμενο τα μικροκυκλώματα (μικροσίπ) υψηλών επιδόσεων και ειδικότερα με την εφαρμογή της τεχνολογίας FD-SOI (Fully Depleted Silicon On Insulator). Τα κύρια πλεονεκτήματα της εν λόγω τεχνολογίας είναι αφενός ότι έχει αναπτυχθεί εξ ολοκλήρου στην Ευρώπη και αφετέρου ότι παρουσιάζει σημαντικά μειωμένη ενεργειακή κατανάλωση.

Το έργο θα επιτρέψει τη μαζική παραγωγή ενεργειακά αποδοτικών και ασφαλών μικροκυκλωμάτων που θα απευθύνονται στις σημερινές και στις μελλοντικές ευρωπαϊκές αγορές, και ιδίως στην αυτοκινητοβιομηχανία, τη βιομηχανία, την ανάπτυξη 5G/6G τεχνολογιών, την ασφάλεια, την άμυνα και τη διαστημική βιομηχανία. Το εργοστάσιο αναμένεται να παράγει ετησίως 620.000 πλακίδια διαμέτρου 300mm με βάση τεχνολογίες και διαδικασίες παραγωγής που δεν χρησιμοποιούνται ακόμη στην Ευρώπη.

Στο πλαίσιο του σχεδίου, οι δύο εταιρείες συμφώνησαν: α) να ικανοποιούν τις παραγγελίες από κράτη μέλη της ΕΕ κατά προτεραιότητα, σε περίπτωση έλλειψης εφοδιασμού, β) να συνεχίσουν τις επενδύσεις στην ανάπτυξη της επόμενης γενιάς τεχνολογιών FD-SOI, και γ) να επιτρέπουν, ως ένα βαθμό, σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τρίτες εταιρείες να δοκιμάζουν και να αναπτύξουν τα προϊόντα τους σε πραγματικό περιβάλλον βιομηχανικής παραγωγής,

ώστε να συνεχιστεί η έρευνα και ανάπτυξη και να ενισχυθεί περαιτέρω η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού οικολογικού συστήματος ημιαγωγών.

Η Επιτροπή έκρινε το μέτρο συμβατό, με άμεση εφαρμογή του άρθρου 107 (3) (γ) ΣΛΕΕ και των γενικών αρχών που ορίζονται στο Κεφάλαιο 3.3.3. της Ευρωπαϊκής Πράξης για τα Μικροκυκλώματα. Η Ευρωπαϊκή Πράξη για τα Μικροκυκλώματα αποτελεί πρωτοβουλία της ΕΕ, με σκοπό να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της έλλειψης ημιαγωγών και να ενισχυθεί η τεχνολογική υπεροχή της Ευρώπης έναντι τρίτων κρατών. Η Πράξη επιδιώκει την κινητοποίηση δημοσίων και ιδιωτικών επενδύσεων, ύψους άνω των 43.000.000.000 ευρώ και τη θέσπιση μέτρων για την προετοιμασία, την πρόβλεψη και την ταχεία αντιμετώπιση τυχόν μελλοντικών διαταραχών στην αλυσίδα εφοδιασμού, από κοινού με τα κράτη μέλη και τους διεθνείς εταίρους της ΕΕ.

Ειδικότερα, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι: α) το μέτρο διευκολύνει την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων, επιτρέποντας τη δημιουργία νέας μονάδας μαζικής παραγωγής καινοτόμων τεχνολογιών και μικροκυκλωμάτων στην Ευρώπη, β) η εγκατάσταση είναι η πρώτη στην Ευρώπη που χρησιμοποιεί τέτοιου τύπου τεχνογνωσία, γ) η προβλεπόμενη διαδικασία παραγωγής βασίζεται σε προηγμένες τεχνολογίες και εργαλεία που βελ-

τιώνουν σημαντικά τις επιδόσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών επιδόσεων, δ) το μέτρο έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', καθώς οι δικαιούχοι δεν θα πραγματοποιούσαν αυτή την κοινή επένδυση χωρίς κρατική στήριξη, ε) το μέτρο έχει περιορισμένο αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και το ενδοενοσιακό εμπόριο, στ) το μέτρο είναι αναγκαίο και κατάλληλο για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας της ευρωπαϊκής αλυσίδας εφοδιασμού ημιαγωγών, ζ) το μέτρο είναι αναλογικό, διότι περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο με βάση αποδεδειγμένο χρηματοδοτικό κενό, η) οι δικαιούχοι συμφώνησαν να μοιραστούν με το γαλλικό δημόσιο πιθανά πρόσθετα

κέρδη πέραν των εκτιμήσεων του σχεδίου, θ) το μέτρο αναμένεται να επιφέρει σημαντικά θετικά αποτελέσματα για το ευρωπαϊκό οικοσύστημα ημιαγωγών και να συμβάλλει στην ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της Ευρώπης, ι) το μέτρο συμβάλλει στην επίτευξη του ενωσιακού στόχου ενίσχυσης του ευρωπαϊκού οικολογικού συστήματος μικροκυκλωμάτων, μεταξύ άλλων με την παροχή δυνατοτήτων έρευνας και ανάπτυξης σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τρίτες εταιρείες, με δοκιμές και επέκταση της τεχνογνωσίας σε βιομηχανικό περιβάλλον, ια) το έργο στηρίζει την ανάπτυξη εργατικού δυναμικού υψηλής εξειδίκευσης εντός ΕΕ, καθώς

και τεχνολογιών με υψηλές περιβαλλοντικές επιδόσεις.

Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή ενέκρινε το γαλλικό μέτρο.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης θα δημοσιευτεί με τον αριθμό υπόθεσης SA.102430 στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής, αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα περί απορρήτου.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1182

Έγκριση τροποποίησης ιταλικού καθεστώτος εγγυήσεων – SA.106335

Ιταλία – τροποποίηση καθεστώτος – άρθρο 107 (3) (β) ΣΛΕΕ – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης 2022 – εγγυήσεις – διασφάλιση πιστωτικού κινδύνου – επιχειρήσεις εμπορίας φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας – SA.106335 – ενεργειακή κρίση

Η Ιταλία κοινοποίησε στην Επιτροπή τροποποίηση υφιστάμενου καθεστώτος εγγυήσεων που είχε εγκριθεί από την Επιτροπή την 30ή Σεπτεμβρίου 2022 (SA.103757). Το καθεστώς αφορούσε στη διασφάλιση του πιστωτικού κινδύνου, τον οποίο αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εμπορία φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και ο οποίος έχει αυξηθεί λόγω της ενεργειακής κρίσης που προκλήθηκε από τον πόλεμο στην Ουκρανία.

Το αρχικό καθεστώς διασφαλίζει ότι η ασφάλιση εμπορικών πιστώσεων εξακολουθεί να παρέχεται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις προς επιχειρήσεις εμπορίας φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. Σε διαφορετική περίπτωση, οι εν λόγω επιχειρήσεις θα αναγκάζονταν να εξοφλούν προκαταβολικά ή το αργότερο εντός ολί-

γων εβδομάδων τις υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές τους, με αποτέλεσμα να τίθεται σε άμεσο κίνδυνο η ρευστότητά τους.

Οι τροποποιήσεις του καθεστώτος αφορούν ιδίως στις εξής παρεμβάσεις: α) αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού κατά 3 δισεκατομμύρια ευρώ, β) παράταση της περιόδου για την οποία χορηγείται η ενίσχυση, έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, ενώ το αρχικό καθεστώς προέβλεπε κλιμακωτά όρια έως την 30ή Ιουνίου 2023, γ) πρόβλεψη για αύξηση του χρονικού διαστήματος αναστολής των υποχρεώσεων των εμπόρων προς τους προμηθευτές τους, έως και κατά 36 μήνες, δ) εισαγωγή της δυνατότητας να επεκταθεί το καθεστώς και σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις, με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 50.000.000 ευρώ, οι οποίες αρχικώς αποκλείονταν από αυτό.

Η Επιτροπή εφάρμοσε απευθείας το άρθρο 107 (3) (β) ΣΛΕΕ και αφού αναγνώρισε αρχικά ότι τόσο η ιταλική οικονομία, όσο και η ίδια η οικονομία της ΕΕ, συνολικά, υφίστανται σοβαρή διαταραχή, λόγω της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης. Εν συνεχεία, παρατήρησε ότι

οι τροποποιήσεις του ιταλικού καθεστώτος έρχονται να αντιμετωπίσουν ακριβώς αυτήν τη σοβαρή διαταραχή. Ιδιαίτερη έμφαση, κατά την αξιολόγηση, δόθηκε ιδίως στο ότι: α) οι ασφαλιστές εμπορικών πιστώσεων δεσμεύτηκαν να διατηρήσουν το ίδιο επίπεδο προστασίας που προσέφεραν στις 22 Μαρτίου 2022 και να μειώσουν τα ασφάλιστρα που πρέπει να καταβάλουν οι πελάτες τους για συναλλαγές που καλύπτονται από το καθεστώς, β) η εγγύηση περιορίζεται στις εμπορικές πιστώσεις που έχουν ή θα έχουν συναφθεί έως το τέλος του τρέχοντος έτους, γ) το καθεστώς εφαρμόζεται σε όλες τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που χορηγούν πιστώσεις στην Ιταλία, και δ) ο εγγυητικός μηχανισμός του καθεστώτος διασφαλίζει τον επιμερισμό του κινδύνου μεταξύ του ασφαλιστή και του δημοσίου, μέχρι του ανωτάτου ύψους των 5.000.000.000 ευρώ.

Για τους παραπάνω λόγους, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι τροποποιήσεις του καθεστώτος πρόκειται να συμβάλλουν στην ορθολογική διαχείριση των οικονομικών επιπτώσεων της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης. Συνεπώς, το καθεστώς είναι αναγκαίο, κατάλληλο

και αναλογικό για την αντιμετώπιση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας της Ιταλίας, και άρα θα πρέπει να εγκριθεί με απευθείας εφαρμογή του άρθρου 107 (3) (β) ΣΛΕΕ, καθώς είναι σύμφωνο και με τις γενικές αρχές του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης 2022, οι οποίες εφαρμόζονται αναλογικά.

Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή ενέ-

κρινε την τροποποίηση του ιταλικού καθεστώτος.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.106335 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202310/

[SA_106335_7053C086-0200-C673-B5A1-593F2664445B_32_1.pdf](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1484)

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1484

Έγκριση αυστριακής ad hoc ενίσχυσης υπέρ ενεργειακού παρόχου – SA.105348

Αυστρία – ad hoc ενίσχυση – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεθέρμανσης – Wien Energie GmbH – ενεργειακή κρίση

Η Αυστρία κοινοποίησε στην Επιτροπή, μέτρο ad hoc ενίσχυσης, προϋπολογισμού 2.000.000.000 ευρώ, με αντικείμενο τη στήριξη της εταιρείας παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, Wien Energie GmbH. Η εταιρεία δραστηριοποιείται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεθέρμανσης και στην πώληση τηλεθέρμανσης και ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, αποτελώντας τον ισχυρότερο ενεργειακό πάροχο στην Αυστρία. Ωστόσο, λόγω του πολέμου στην Ουκρανία και της συνακόλουθης ενεργειακής κρίσης, η εταιρεία αντιμετωπίζει, ήδη από τον Αύγουστο του 2022, προβλήματα έλλειψης ρευστότητας, εξαιτίας της οποίας κρίθηκε απαραίτητη η κρατική στήριξη.

Το μέτρο της ενίσχυσης έχει τη μορφή πίστωσης με επιδοτούμενο επιτόκιο και θα χορηγηθεί την 1η Μαΐου 2023. Η πίστωση θα χρηματοδοτηθεί από τον Δήμο της Βιέννης, ο οποίος είναι ο μοναδικός έμμεσος ιδιοκτήτης της εταιρείας. Ο Δήμος θα εξασφαλίσει τα απαιτούμενα ποσά είτε από ίδια κεφάλαια είτε από κεφάλαια που θα του διαθέσει, για τον σκοπό αυτόν, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Η συγκεκριμένη πίστωση προορίζεται να συνεχίσει τρεις υφιστάμενες πιστώσεις, οι οποίες είχαν εγκριθεί από την Επιτροπή, χορηγήθηκαν εντός του 2022 και έχουν εξοφληθεί πλήρως.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το αυστριακό μέτρο είναι σύμφωνο με τους όρους του Κεφαλαίου 2.3 του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Τούτο, διότι: α) η διάρκεια της πίστωσης δεν υπερβαίνει τα έξι έτη, β) τα επιτόκια τηρούν τα ελάχιστα επίπεδα του Πλαισίου, γ) το ποσό της ενί-

σχυσης υπολογίζεται με βάση τις ανάγκες ρευστότητας της Wien Energie GmbH για την παροχή χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων που αφορούν τις εμπορικές της δραστηριότητες, για περίοδο 12 μηνών. Προς τούτο, η Επιτροπή έκρινε το μέτρο αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την άρση σοβαρής διαταραχής στην αυστριακή οικονομία που προκαλείται από την τρέχουσα ενεργειακή κρίση.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το αυστριακό μέτρο.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης θα δημοσιευτεί με τον αριθμό υπόθεσης SA.105348 στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής, αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα περί απορρήτου.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_2103

Έναρξη επίσημης διαδικασίας έρευνας για ρουμανικά μέτρα υπέρ της Blue Air – SA.62829

Ρουμανία – επίσημη διαδικασία έρευνας – ατομικά μέτρα – αερομεταφορές – ενίσχυση διάσωσης – σχέδιο αναδιάρθρωσης – εγγυήσεις – Blue Air

Η ρουμανική αεροπορική εταιρεία Blue Air Aviation (Blue Air) αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες,

ήδη από το 2019. Τον Μάρτιο του 2020 υπέστη, όπως και άλλες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα των αερομεταφορών, σημαντικά πλήγματα εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού και των συνακόλουθων περιοριστικών ταξιδιωτικών μέτρων. Μάλιστα, τον Νοέμβριο του 2022, οι ρουμανι-

κές αρχές ανέστειλαν προσωρινά την άδεια λειτουργίας της, λόγω της οικονομικής της κατάστασης.

Τον Αύγουστο του 2020 η Επιτροπή, με την απόφαση SA.57026, είχε εγκρίνει δύο μέτρα υπέρ της Blue Air, τα οποία αφορούσαν: α) εγγύηση από το ρουμανικό δημό-

σιο για δάνειο, ύψους περί τα 28.000.000 ευρώ, για την αντιστάθμιση των ζημιών που προέκυψαν από την πανδημία του κορωνοϊού και τους ταξιδιωτικούς περιορισμούς, β) εγγύηση από το ρουμανικό δημόσιο περί τα 34.000.000 ευρώ για δάνειο που προοριζόταν να καλύψει άμεσες ανάγκες ρευστότητας της Blue Air, σε μία προσπάθεια διάσωσής της.

Η Ρουμανία είχε δεσμευθεί να διασφαλίσει ότι η εγγύηση για το δεύτερο δάνειο, δηλαδή αυτό που αφορούσε τις ανάγκες ρευστότητας της Blue Air, θα τερματιζόταν μετά την πάροδο έξι μηνών ή, διαφορετικά, θα κοινοποιούνταν στην Επιτροπή είτε σχέδιο εκκαθάρισης είτε σχέδιο αναδιάρθρωσης της Blue Air.

Τον Απρίλιο του 2021, η Ρουμανία κοινοποίησε, πράγματι, στην Επιτροπή σχέδιο αναδιάρθρωσης της Blue Air που κάλυπτε την περίοδο μεταξύ Αυγούστου 2020 και Σεπτεμβρίου 2025. Από την κοινοποίηση στην Επιτροπή και έκτοτε, το σχέδιο έχει τροποποιηθεί αρκετές φορές, χωρίς, όμως, να κοινοποιηθεί εκ νέου στην Επιτροπή. Οι τροποποιήσεις του, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν: παράταση της διάρκειας της εγγύησης που αφο-

ρούσε το δεύτερο δάνειο σε έξι έτη, ήτοι έως το 2026, πρόσθετα μέτρα αναδιάρθρωσης και τρόπους εξεύρεσης ιδιωτικής χρηματοδότησης της εταιρείας. Τον Νοέμβριο του 2022, το ρουμανικό δημόσιο αποπλήρωσε το δεύτερο δάνειο της Blue Air και απέκτησε το 75% των μετοχών της.

Αυτές οι νεότερες, μη κοινοποιηθείσες στην Επιτροπή, τροποποιήσεις, και συγκεκριμένα η παράταση της διάρκειας της εγγύησης για το δεύτερο δάνειο, καθώς και η απόκτηση από το ρουμανικό δημόσιο του 75% των μετοχών της Blue Air κατόπιν της αποπληρωμής του δεύτερου δανείου, προκάλεσαν την παρέμβαση της Επιτροπής. Η Επιτροπή έκρινε ότι αμφότερα τα μέτρα συνιστούν κρατικές ενισχύσεις, και μάλιστα παράνομες, δεδομένου ότι δεν είχαν κοινοποιηθεί. Περαιτέρω, εξέφρασε τις ανησυχίες της ως προς τη συμβατότητα των μέτρων, αλλά και του ίδιου του σχεδίου αναδιάρθρωσης, με τις Κατευθυντήριες Γραμμές 2014 για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων.

Για τους λόγους αυτούς, ανακοίνωσε την έναρξη επίσημης διαδικασίας έρευνας, ώστε να διαπι-

στωθεί: α) εάν το σχέδιο αναδιάρθρωσης μπορεί να αποκαταστήσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της Blue Air, χωρίς άλλη κρατική ενίσχυση, β) εάν το σχέδιο αναδιάρθρωσης μπορεί να υποστηριχθεί από ίδια κεφάλαια της Blue Air ή από άλλους ιδιωτικούς πόρους, χωρίς την καταβολή οιασδήποτε κρατικής ενίσχυσης, και γ) εάν υπάρχουν κατάλληλα μέτρα για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που δημιουργούνται από τις κρατικές ενισχύσεις που χορήγησε η Ρουμανία υπέρ της Blue Air.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.62829 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202321/SA_62829_C0B14288-0100-C365-BCFC-C2C877FB3E34_58_1.pdf

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/E2%80%8B%E2%80%8B%E2%80%8B/ip_23_1364

Επέκταση επίσημης διαδικασίας έρευνας για γερμανικό μέτρο – SA.53625

Γερμανία – επέκταση επίσημης διαδικασίας έρευνας – μέτρο – αποζημίωση φορέων εκμετάλλευσης λιγνιτικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας – RWE

Η Επιτροπή είχε εκκινήσει, τον Μάρτιο του 2021, επίσημη διαδικασία έρευνας για γερμανικό μέτρο αποζημίωσης των φορέων εκμετάλλευσης λιγνιτικών σταθμών παραγωγικής ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω κατάργησης των σταθμών αυτών. Ο κύριος λόγος για τη διεξαγωγή της έρευνας ήταν η αμφιβολία της Επιτροπής περί της αναλογικότητας του ύψους της αποζημίωσης, που αφορούσε στα διαφυγόντα κέρδη

και στις πρόσθετες δαπάνες αποκατάστασης ορυχείων των δύο εταιρειών.

Τον Δεκέμβριο του 2022, η Γερμανία κοινοποίησε στην Επιτροπή τροποποίηση της συμφωνίας της με την μία εκ των δικαιούχων εταιρειών, την RWE, αναφορικά με τις συνθήκες σταδιακής απολιγνιτοποίησης της περιοχής της Ρηνανίας, όπου και λάμβανε χώρα μεγάλο μέρος των εξορύξεων. Η τροποποίηση περιελάμβανε: α) την καθυστέρηση της οριστικής κατάργησης δύο λιγνιτικών σταθμών, με καταληκτική ημερομηνία εντός του Μαρτίου 2024 αντί στο τέλος του 2022, όπως είχε συμφωνηθεί

αρχικά, και β) την επίσπευση της οριστικής κατάργησης τριών άλλων λιγνιτικών σταθμών, έως το 2030 αντί έως το 2038, όπως είχε συμφωνηθεί αρχικά.

Στο πλαίσιο αυτό, η Γερμανία ενημέρωσε την Επιτροπή ότι η αρχική αποζημίωση ύψους 2,6 δισεκατομμυρίων ευρώ προς την RWE παρέμεινε αμετάβλητη, ενώ την ίδια στιγμή, υπέβαλε αναθεωρημένα οικονομικά στοιχεία υπολογισμού των διαφυγόντων κερδών της RWE, για να αποδείξει ότι το ύψος της αποζημίωσης ήταν δικαιολογημένο και αναλογικό. Η Επιτροπή, όμως, αποφάσισε να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής

της επίσημης διαδικασίας έρευνας, ώστε να εξετάσει και τα νέα αυτά στοιχεία.

Με βάση τις πληροφορίες που έχει έως τώρα στη διάθεσή της, η προκαταρκτική θέση της Επιτροπής είναι ότι η αντιστάθμιση προς την RWE εξακολουθεί να αποτελεί κρατική ενίσχυση. Ωστόσο, η Επιτροπή σημειώνει ότι ο αναθεωρημένος υπολογισμός των διαφυγόντων κερδών της RWE που υπέβαλε η Γερμανία φαίνεται πιο συντηρητικός σε σύγκριση με τον προη-

γούμενο υπολογισμό. Στο στάδιο που βρίσκεται τώρα η έρευνα, η Επιτροπή πρόκειται να ελέγξει εάν το ύψος της αποζημίωσης προς την RWE είναι αναλογικό και εάν έχουν διαλυθεί οι αμφιβολίες που εξέφρασε η Επιτροπή το 2021 αναφορικά με την αποζημίωση προς την RWE.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.53625 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνι-

σμού της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202313/SA_53625_303F3387-0200-CC76-A8D4-95BEFBC71BBF_871_1.pdf

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1266

Πρόσφατη νομολογία ΔΕΕ και ΓεΔΕΕ για κρατικές ενισχύσεις

ΔΕΕ C-492/21 P, Casa Regina Apostolorum della Pia Società delle Figlie di San Paolo/Επιτροπή, 27.04.2023

Λέξεις – Κλειδιά

Αίτηση αναιρέσεως – Υπηρεσίες υγείας – Άμεσες επιδοτήσεις που χορηγούνται σε δημόσια νοσοκομεία – Άρθρα 106 και 107 ΣΛΕΕ – Έννοιες ‘επιχείρηση’ και ‘οικονομική δραστηριότητα’

Νομικό Ζήτημα

Η εισαγωγή, σε ένα σύστημα υγείας που εφαρμόζει την αρχή της αλληλεγγύης, ενός στοιχείου ανταγωνισμού που αποσκοπεί στην ενθάρρυνση των φορέων να ασκούν τη δραστηριότητά τους σύμφωνα

με τις αρχές της χρηστής διοικήσεως δεν μεταβάλλει τη μη οικονομική φύση του συστήματος υγείας.

ΓεΔΕΕ T-142/21, Wizz Air Hungary/Επιτροπή, 29.03.2023

Λέξεις – Κλειδιά

Προσφυγή ακυρώσεως – αερομεταφορές – ενισχύσεις της Ρουμανίας προς την Blue Air – πανδημία του κορωνοϊού – ενίσχυση διάσωσης – αποζημίωση λόγω περιοριστικών ταξιδιωτικών μέτρων – άρθρο 107 (2) (β) ΣΛΕΕ – εκτίμηση της ζημίας – αιτώδης συνάφεια – Κα-

τευθυντήριες Γραμμές 2014 για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων – άρθρο 107 (3) (γ) ΣΛΕΕ

Νομικό Ζήτημα

Για την ενίσχυση διάσωσης που χορηγεί ένα κράτος μέλος, απαιτείται να τεκμηριωθεί ότι ενδεχόμενη πτώχευση του δικαιούχου της ενίσχυσης ενδέχεται να συνεπάγεται σοβαρές κοινωνικές δυσχέρειες ή σοβαρή ανεπάρκεια της αγοράς, δεδομένου ότι υπάρχει κίνδυνος διακοπής μιας σημαντικής υπηρεσίας η οποία είναι δύσκολο να παρασχεθεί με άλλο τρόπο και την οποία δύσκολα θα παρείχε οποιοσδήποτε ανταγωνιστής.

Η Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΜοΚΕ) λειτουργεί από την 01.01.2002 στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). Αποτελεί γνωμοδοτική δομή, που παρέχει στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, στο Υπουργείο Οικονομικών αλλά και σε όλους τους δημόσιους φορείς νομική υποστήριξη, προκειμένου οι κρατι-

κές ενισχύσεις που αυτοί χορηγούν να είναι νόμιμες και σύμφωνες με το ενωσιακό δίκαιο. Ως εξειδικευμένη συμβουλευτική δομή συμβάλλει στην τήρηση εκ μέρους της Ελλάδας των υποχρεώσεων που απορρέουν από το ενωσιακό σύστημα ελέγχου, με απώτερο στόχο να αποτρέπεται ο κίνδυνος επιστροφής των παράνομων ενισχύσεων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ .....

Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου

ΕΕΕυρΔ

**ελληνική επιθεώρηση
ευρωπαϊκού δικαίου**
revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

4/2022
Τόμος 42
Οκτώβριος - Δεκέμβριος

Άρθρα
Ε. Καρδούλια
Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η πολιτική της στον τομέα του τουρισμού
Σ. Βανέζου
Το συγγενικό δικαίωμα των εκδοτών τύπου σύμφωνα με την Οδηγία για την ψηφιακή ενιαία αγορά (άρθρο 15)
Π. Τοπαλνάκος
Γυναικτοκτονία και Ποινικό Δίκαιο: Μία άδηλη διαδρομή στο πεδίο του αδικού και της ενοχής
Β. Φασούλης
Τα μη νομοθετικά μέτρα εφαρμογής της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Επισκόπηση Νομολογίας
- ΔΕΕ – ΓεΔΕΕ (Σεπτέμβριος – Νοέμβριος 2022)
- ΕΔΔΑ (Αύγουστος – Οκτώβριος 2022)

Σχολιασμένη Νομολογία
- Απαγόρευση απέλασης αλλοδαπού για λόγους υγείας
- Περιβάλλον και προστασία της ιδιωτικής ζωής: η εξέλιξη του ευρωπαϊκού δικαίου δικαιωμάτων του ανθρώπου
- Διορισμός υπαλλήλου βάσει δολίως υποβληθέντων πλαστών δικαιολογητικών

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου εκδίδεται από το έτος 1981 από το ΚΔΕΟΔ σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης 4 φορές το χρόνο στην ελληνική γλώσσα, ενώ από το 2004 εκδίδεται ετησίως ένα πέμπτο ξενόγλωσσο τεύχος. Αντικείμενό της αποτελεί το σύνολο του Ευρωπαϊκού Δικαίου, καθώς και οι τομείς της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου, δημόσιου και ιδιωτικού. Ειδικά τεύχη παρουσιάζουν αφιερώματα σε θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, όπως λ.χ. η Σύμβαση των Βρυξελλών, η ραδιοτηλεόραση, το περιβάλλον, οι συμβάσεις δημόσιων έργων, η εκπαίδευση και η διαφήμιση.

Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΜοΚΕ)

Ικάρων 1 (ΤΘ 14) 551 02 Καλαμαριά
Τηλ.: 2310 486947, Fax: 2310 476105
e-mail: moke@cieel.gr
<http://moke.cieel.gr>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Επενδυτικό Ταμείο

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης